

panorama wałbrzyska

www.walbrzych.naszemiasto.pl

Nr 4

POMÓŻMY!
**MŁODY BOKSER
PROSTO Z RINGU
TRAFIŁ NA STÓŁ
OPERACYJNY.
POTRZEBUJE
WSPARCIA NA
REHABILITACJĘ**
str. 4

JEZIORO PILCHOWICKIE

Zimowa akcja podwodnych saperów

**Nurkowie minerów
12. Dywizjonu Trałowców
w Świnoujściu wyciągnęli
z jeziora w Pilchowicach
kolejne skrzynie z amunicją.
str. 10-11**

Nurków saperów ściągnięto ze Świnoujścia po tym, jak w grudniu ubiegłego roku płetwonurek Marcel Korkuś wydobyl z jeziora Pilchowickiego skrzy-

nię z amunicją. Specjaliści mieli trudne zadanie, bo akwen jest skuty lodem. Znaleźli i wyciągnęli na brzeg kolejne trzy skrzynie z amunicją różnego kali-

bru oraz 100 naboji różnego kalibru. Znajdźisko zostało zabezpieczone przez funkcjonariuszy policji. Skrzynie trafią teraz w ręce ekspertów, by

ustalić dokładnie rodzaj i pochodzenie amunicji.

Tajemniczych znalezisk w jeziorze Pilchowickim może być więcej. Prze-

konamy się o tym, gdy zostanie spuszczone woda ze zbiornika. Planowane jest to w maju tego roku podczas gruntownego remontu zapory.©©

NA WOKANDZIE

Na przejściu dla pieszych zginęły dwie kobiety. Jest akt oskarżenia wobec sprawcy tragedii **str. 6**

INWESTYCJA

Mieszkańcy narzekają, że nowy pawilon handlowy wygląda jak wielka hala produkcyjna **str. 7**

TURYSTYKA

Schronisko Chatka Górzystów przechowuje historię Gross Iser. Na polskim biegunie zimna pracują i serwują przepyszne naleśniki! **str. 9**

Nr ISSN 2082-8446
Nr indeksu 272663

Leszek
Kalinowski

Najważniejsze to się odstresować

Rozpoczął się sezon studniówkowy. Tradycyjna zabawa na sto dni przed maturą. Rozpoczęła się też dyskusja, zwłaszcza wśród osób, których ten bal nie dotyczy. Jedna z naszych Czytelniczek uważa, że z imprezy trzeba zrezygnować. Bo już dawno zatraciła szkolny charakter. Bardziej przypomina sylwestra, a już te stroje dziewczyn... No i koszty udziału w balu. W przypadku dziewczyn sięgające kilku tysięcy złotych. Inni z kolei uważają, że studniówka powinna być, ale w szkole.

Ja jestem z pokolenia, które zarówno połowinki, jak i studniówkę miało w szkolnej auli. I nikomu do głowy wtedy nie przyszło, że zabawę można zorganizować w restauracji czy hali sportowej. Tak, jak nikt by nie pomyślał, by jako osobę towarzyszącą zaprosić kogoś spoza szkoły albo mieć strój w innym kolorze niż granatowo-biały. Albo bawić się do rana. To były inne czasy, inne warunki i podejście do wielu spraw. Czy żałuję, że nie miałem takiej studniówki, jakie są dziś? Nie. Bo choć było skromniej, musieliśmy wiele rzeczy przygotować sami, zaangażować się w organizację, co też integrowało całą klasę. Bo byliśmy razem i naprawdę świetnie się bawiliśmy, tańcząc, rozmawiając ze sobą przez cały bal. Jeden fotograf robił wszystkim pamiątkowe, czarno-białe zdjęcia. A my poświęcaliśmy czas dla siebie.

Dziś z łezką w oku wspominam te historie. Jednak zdaje sobie sprawę, że świat nie stoi w miejscu, wszystko się zmienia, także sposób życia. Można powiedzieć, jakie czasy, takie studniówki. Każdy czas ma swoje standardy i swoje prawa. ©

WAŁBRZYCH

Zmarł były radny Tadeusz Mazurkiewicz

Nie żyje Tadeusz Mazurkiewicz. Zmarł we czwartek, 15 stycznia. Miał 73 lata. Informację o śmierci radnego, społecznika, zamieszkałego w mediach społecznościowych Roman Szelemej, prezydent Wałbrzyska:

„Z głębokim smutkiem przyjąłem wiadomość o śmierci Tadeusza Mazurkiewicza, radnego Rady Miejskiej Wałbrzyska w kadencjach 2014-2018 oraz 2018-2024. Był wspaniałym Człowiekiem, oddanym społecznikiem i prawdziwym lokalnym Patriotą. Przez lata swojej działalności z pasją i odpowiedzialnością pracował na rzecz Wałbrzyska i jego mieszkańców. Dla wielu z nas był także Przyjacielem.

Rodzinnie oraz Bliskim składam najszczerze wyrazy współczucia. Cześć Jego Pamięci!” – napisał. PG

BOGUSZÓW-GORCE

„Zorganizowały” sobie prąd za darmo

Policjanci z Boguszowa-Gorców trafili do jednego z mieszkań przy ul. Kossaka. Potwierdzili w nim wcześniej uzyskane informacje: znaleźli nielegalnie przyłącze do instalacji elektrycznej z pominięciem urządzeń pomiarowych. Szybko wyszło na jaw, że dwie kobiety w wieku 65 i 40 lat doprowadzały w ten

sposób prąd do swojego mieszkania.

Do zlikwidowania nielegalnego przyłącza jeszcze tego samego wieczora zostali wezwani pracownicy firmy, dostarczającej energię, którzy dokonali również stosownych pomiarów. Kobiętom grozi teraz do 5 lat pozbawienia wolności. PG

Wytargali sowę na... Wielką Sowę

Adrianna Szurman
Pieszycze

Pod osłoną nocy wciągnęli 100-kilogramową sowę na... Wielką Sowę. Wyśledzili ich i namierzili urzędnicy przy pomocy internautów.

Urzędnicy zachodzili w głowę, co to za akcja i skąd potężny, drewniany ptak wziął się na szczycie Wielkiej Sowy. Sam przecież nie przyleciał...

Jak przekazał w mediach społecznościowych Sławomir Szel z biura promocji Urzędu Miasta w Pieszcach, urzędnicy starali się odszukać informacje, kto jest autorem rzeźby i jak znalazła się na najwyższym szczycie Gór Sowich. Akcję nagrały kamery, znajdujące się na szczycie, dzięki którym można obserwować, co tam się dzieje i sprawdzać, jaka jest pogoda.

Po nitce do kłębka i udało się, a z pomocą przyszli internauci. Okazało się, że akcja wciągnięcia sowy na Wielką Sowę została zarejestrowana, a filmik trafił do mediów społecznościowych. Jest dostępny

m.in. na youtube. Za akcją stoją dwaj miłośnicy Gór Sowich. Jeden ptaka wyrzeźbił, a drugi pomógł go tam wtargnąć. Był jeszcze trzeci, który wszystko kręcił.

Tomasz Wasyliak i Olaf Peszko (to on wyrzeźbił sowę) są dziś na ustach wielu miłośników najbardziej tajemniczych gór na Dolnym Śląsku. Wszystko z miłości do gór i regionu. Jak mówią, nikt jeszcze nie zrobił takiej akcji i chcieli być pierwsi. Usłyszała o nich cała Polska nie tylko za pośrednictwem mediów społecznościowych, ale także Teleexpressu, w którym mieli swoje 5 minut.

Akcja zebrała w internecie pozytywne opinie, a miłośnicy gór są pod wrażeniem. Jak napisał pan Artur:

„I to są jedyne sytuacje, kiedy nie obowiązuje zasada: wniośłeś, wwiozłeś coś ze sobą w góry, do lasu, to zabierz z powrotem (to tak w kwestii pozostawianych śmieci). Ładna sztuka będzie doceniona, ale „sztuka współczesna” w postaci papierków, puszek itp. - zdecydowanie nie. Zabierać to od razu!” ©

FOT. KMP WAŁBRZYCH

WAŁBRZYCH

Ukradł samochód, miał też narkotyki

23-letnia wałbrzyszanka zgłosiła na policję kradzież samochodu. Usłyszała bowiem od swojego dziadka, któremu dała pojazd do użytkowania, że najprawdopodobniej dzień wcześniej zniknął on spod jego domu.

Policjanci kryminalni z wałbrzyskiej komendy szybko ustalili, w jaki sposób doszło do kradzieży oraz w którym kierunku uciekł złodziej. Mundurowi zaczęli działania w dzielnicy Podgórze.

- Szybko odnaleźli porzucony na bocznej drodze w re-

jonie cmentarza przy ul. Poznańskiej samochód osobowy o wartości 12 tysięcy złotych. Potem w ich ręce wpadł także podejrzany: 23-latek, w którego mieszkaniu odnaleźli kluczyk do pojazdu. Trafili tam także na zawiniątko z zielonym suszem roślinnym. Po teście, wykonanym u technika kryminalistyki potwierdziło się, że była to marihuana. Wałbrzyszanin został zatrzymany. Za kradzież auta i posiadanie narkotyków grozi mu do 5 lat pozbawienia wolności - informują w wałbrzyskiej policji. PG

NA SANKI DO ANDRZEJÓWKI!

FOT. SCHRONISKO PTTK ANDRZEJÓWKA

Jeśli kochacie zimę i śnieg, to znajdziecie ją „tuż za rogiem”. A konkretnie w Andrzejówce w Rybnicy Leśnej w gminie Mieroszów. Naprzeciwko ulubionego schroniska wałbrzyszan, wrocławian i wszystkich tych, którzy kochają góry, znajdziecie saneczkową górkę. Pełną jeszcze białego puchu. - Dzień dobry! Przed nami kolejna piękna, weekendowa odsłona zimy w Andrzejówce. Zapraszamy wszystkich dużych i małych na naszą górkę saneczkową. Korzystajcie, póki można! Do zobaczenia na szlaku i na stoku! - zachęca Andrzejówka. A kiedy już sobie pojeździcie albo wróćcie z zimowego traktu, zajrzyjcie do schroniska na obiad. ADA

panorama
wałbrzyska

Nakład do 1500 egz.

SZEF REDAKCJI LOKALNEJ: Adrianna Szurman, a.szurman@gazeta.wroc.pl; BIURO OGŁOSZEŃ: Małgorzata Krause, tel. 502 499 983, malgorzata.krause@polskapress.pl; PRENUMERATA: tel. 71 727 62 37; DRUK: Polska Press Oddział Poligrafia, 41-203 Sosnowiec Miłowice, ul. Baczyńskiego 25a. WYDAWCA Polska Press Sp. z o.o. ul. Domaniewska 45, 02-672 Warszawa, tel. 22 201 44 00, fax: 22 201 44 10. PREZES ZARZĄDU POLSKA PRESS GRUPY Zenon Nowak. PREZES MAKROREGIONU Robert Glinkowski. PROJEKT GRAFICZNY Tomasz Bocheński. WYDAWCA Robert Gorbart

© - umieszczenie takich dwóch znaków przy Artykule, w szczególności przy Aktualnym Artykule, oznacza możliwość jego dalszego rozpowszechniania tylko i wyłącznie po uiszczeniu opłaty zgodnie z cennikiem zamieszczonym na stronie www.polskatimes.pl/tresci i w zgodzie z postanowieniami niniejszego regulaminu.

TURYSTYKA NIECZYNNY TUNEL KOLEJOWY WYGLĄDA W ŚRODKU NIESAMOWICIE

Kiedyś dla parowozów, dziś tylko dla śmiałków

Elżbieta Węgrzyn
region

Odkryliśmy niesamowite lodowe królestwo u wrót najdłuższego tunelu kolejowego w Polsce. To tunel pod Małym Wołowcem.

Jedna z najpiękniejszych linii kolejowych w Polsce, prawdziwa perła w koronie dolnośląskiej kolei, łącząca Wałbrzych z Kłodzkiem pozwala podziwiać widoki z wiaduktów i mostów. Kolejnym osiągnięciem inżynierskim linii nr 286 są dwa tunele kolejowe pod górą Mały Wołowiec pomiędzy Wałbrzychem a Jedliną-Zdrojem. Pierwszy - najdłuższy w Polsce - jest nadal czynny, drugi - XIX-wieczny - zamienia się zimą w lodowe królestwo.

Nieczynny tunel kolejowy pod Małym Wołowcem

Powstała w latach 1876-1880 dolnośląska linia kolejowa nr 286 z Wałbrzycha Głównego do Kłodzka Głównego ma jedynie 52 kilometry, ale oferuje jadącym nią pasażerom niezapomniane wrażenia. Prowadzi przez góry, miasta oraz doliny, połączone dzięki spektakularnym rozwiązaniom inżynierskim. Widoki m.in. na Góry Wałbrzyskie i Sowię podziwiać można z 9 stalowych mostów, prawdziwych kolosów, jak ten najwyższy w Nowej Rudzie, a także 45 wiaduktów.

Dodatkowo powstały tu 3 tunele - pod Świerkową Kopą (1.176 m), Sajdakiem (377 m) i Małym Wołowcem. Ten ostatni jest uznawany za najdłuższy tunel kolejowy w Polsce, wydrążony metodą górnictwa.

Wyłączona z eksploatacji nitka kolejowego tunelu pod Małym Wołowcem liczy 1.601 m, jest wysoka na 5,8 m, a szeroka na 4,8 m. Druga nitka, uznawana za drugą co do długości w kraju, liczy 1.560 m.

Młodsza nitka tunelu - północna komora - powstała w pierwszej dekadzie XX w. i po remoncie w drugiej dekadzie XXI w. nadal służy kolei. Natomiast równoległa, starsza nitka tunelu pod Wołowcem - jego południowa komora - powstała w latach 1876-1879 i była eksploatowana do początku lat 90. XX w. Od ponad 30 lat kolej tego tunelu nie używa, a biegnące tamtędy tory zdemontowano i wywieziono.

Zimą woda, spływająca z Masywu Wołowca zamarza na skałach wokół nieczynnego tunelu.

Tunelem przez kilka lat prowadziła trasa Półmaratonu Górskiego Jedlina-Zdrój (znanego też jako „Jedlinka”).

Niesamowite, lodowe królestwo u wrót tunelu

Nieczynny tunel kolejowy stanowi wartą uwagi ciekawostkę turystyczną. Jego malownicze położenie w paśmie Gór Wałbrzyskich pod Małym Wołowcem, zwanym też Tunelem Skałą o wysokości 718 m czyni go wartym zobaczenia dodatkkiem do wycieczki w Góry Wałbrzyskie.

Nieczynny tunel wygląda w środku niesamowicie. Wyłożony kamiennymi, ciosanymi

Małym Wołowcem jest też zwany Tunelowa Skałą. Przez Niemców był nazywany Kleiner Ochsenkopf, czyli „mniejszy łeb wołu”.

blokami, osmolonymi przez jeżdżące tędy przez dekady parowozy jest wyzwaniem dla śmiałków, którzy chcą przejść pod górą.

Tunelem przez kilka lat z rzędu prowadziła trasa Półmaratonu Górskiego Jedlina-Zdrój (znanego też jako „Jedlinka”). Zawodnicy biegli tunelem, zaopatrzeni w latarki czołowe i zgodnie potwierdzali, że ten odcinek trasy był jednym z najbardziej unikalnych przeżyć podczas zawodów.

Portale tuneli od strony Wałbrzycha wyglądają mniej spektakularnie niż te od strony stacji Jedlina Górna. Wyjątkiem jest okres zimowy, gdy woda, spływająca wartko z Masywu Wołowca zamarza na skałach wokół nieczynnego tunelu, tworząc spektakularnej wielko-

ści nacieki. W mroźne dni można tu podziwiać prawdziwe lodowe kaskady.

Którędy najłatwiej dojść do tunelu?

Od strony Wałbrzycha do tuneli można dojść z dzielnicy Podgórze z ul. Skłodowskiej-Curie lub ul. Nowy Dom.

W Jedlinie-Zdroju portale tuneli kolejowych pod Małym Wołowcem znajdziecie w okolicy ul. Kłodzkiej. To blisko stacji kolejowej Jedlina Górna (Jedlina-Zdrój Borowa).

W okolicy tuneli przebiega wiele ciekawych szlaków turystycznych Gór Wałbrzyskich, a nawet Kamiennych:

* szlak zielony, łączący Jałowiec z platformą widokową pod Dłużyną;

* szlak niebieski, łączący Jedlinę-Zdrój z Głuszcą i biegnący m.in. przez szczyty Dłużyny, Wołowca i Małego Wołowca oraz Kozła do Przełęczy Koziej;

* szlak żółty, biegnący z dworca Wałbrzych Główny przez Górę Zamkową z ruinami zamku Nowy Dwór i przełęcz Kozia w kierunku Zagórza Śląskiego;

* szlak czerwony, biegnący z okolic Dłużyny w stronę Borowej - najwyższego szczytu Gór Wałbrzyskich;

* szlak czarny z dworca Wałbrzych Główny przez przełęcz Szyпка i przełęcz Pod Borową oraz samą Borową ku Rybnicy Leśnej.©©

Stado muflonów budzi zachwyty leśników

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Stado muflonów, biegnące przez leśne ostępy w Wałbrzychu to w ostatnich latach rzadkość. Tym bardziej zachwyca filmik, zrobiony przez radnego Piotra Sosńskiego koło Starego Książa.

Pokażne stado muflonów, biegnące przez las koło Starego Książa w Wałbrzychu udało się nagrać radnemu Piotrowi Sosnińskiemu podczas spaceru. Nagranie udostępnił w mediach społecznościowych i już obejrzało je ponad 2 tysiące osób. A filmik jest wyjątkowy i budzi zachwyty nawet wśród leśników.

- Są naprawdę piękne. Ale się cieszę, że ktoś zarejestrował takie pokażne stado u nas! To naprawdę duża rzadkość. Jestem codziennie w lesie i już bardzo dawno nie widziałem muflonów - mówi nam Krzysztof Pienikos, leśniczy Nadleśnictwa Wałbrzych.

Jak dodaje, muflonów jest w Wałbrzychu i powiecie coraz mniej. Jeszcze w 2023 roku było ich 105, a dwa lata później już tylko 72.

- Teraz jesteśmy przed inwentaryzacją, więc może być ich jeszcze mniej. Czekamy na dane od kół łowieckich - mówi nam nadleśniczy z Wałbrzycha Jarosław Zajac.

Leśniczy Krzysztof Pienikos tłumaczy, że populację muflonów przetrzebiły wilki. Nie ma

co prawda dokładnych badań, dlaczego ich populacja każdego roku spada, ale są obserwacje leśników i myśliwych.

- Kiedy znajdujemy sam kręgosłup i czaszkę, to wiadomo, że to robota wilków. One zjadają do ostatniego kęsa, wybierają młode - mówi leśniczy.

I tłumaczy, że muflony zostały sprowadzone do naszych lasów i się tu zaadaptowały. W przeciwieństwie do naszych rodzimych gatunków, jak choćby saren czy jeleni, nie wykształciły cech obronnych, bo w swoim rdzennym środowisku nie miały do czynienia z drapieżcami, które im zagrażają.

- Młode sarny tuż po urodzeniu leżą cichutko w trawie, a matka dokładnie je wylizuje, żeby wilki nie zwietrzyły krwi. Z muflonami jest inaczej. Tuż po przyjściu na świat słychać, jak beczą. Skoro ludzie je słyszą, to wilki również - wyjaśnia Krzysztof Pienikos.

Jak mówi, jeszcze kilka lat temu stada muflonów można było spotkać w górskich terenach, bliżej Grzmiącej, Głuszycy i Łomnicy. Teraz chodzą książańskimi wozami, pojawiają się w okolicach Świebodzic i Starych Bogaczowic. To tereny chętnie odwiedzane przez ludzi, bo są tu popularne trasy spacerowe. Wilki unikają ludzi, więc muflony są tu bardziej bezpieczne.

Przy odrobinie szczęścia jest więc szansa, by jednak je spotkać.©©

POGÓRZE KACZAWSKIE

Radogost z wieżą czeka na wędrowców

Warto się wybrać na wycieczkę na Radogost. To wzniesienie na Pogórzu Kaczawskim, w Parku Krajobrazowym „Chelmy”. Nie jest wysokie, bo mierzy tylko 398 m n.p.m. Wyprawa nie jest zatem męcząca i nie trwa długo.

Na szczycie znajduje się wieża widokowa o wysokości 22 metrów, wzniesiona w XIX

wieku i wyremontowana w latach 90. XX wieku. Rozpościera się z niej wspaniały widok na Sudety i Przedgórze Sudeckie.

Na Radogost najprościej wyruszyć z leśnego parkingu w pobliżu miejscowości Kłonica i wędrować czerwonym szlakiem. Powrót tą samą drogą.

PG

Prosto z ringu trafił na stół operacyjny

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Bokser Denis Mądry prosto z ringu trafił na stół operacyjny w szpitalu w Wałbrzychu. Jest nieprzytomny, jego stan jest poważny. Ruszyła zbiórka z pomocą.

Dramat na zawodach bokser-skich w Dzierżoniowie. W ubiegły weekend doszło do tragedii na ringu podczas gali KBN 43 w Dzierżoniowie, gdzie 31-letni Denis Mądry, bokser ze Zgorzelca, zmierzył się z Igorem Prygą. Denis został ciężko znokautowany, a ring opuścił na noszach. Trafił do szpitala w Wałbrzychu, gdzie przeszedł operację głowy. Jak przekazuje jego dziewczyna, potrzebna będzie rekonstrukcja czaszki. Teraz pięściarz jest nieprzytomny.

Z ringu do szpitala

Denis Mądry, pięściarz ze Zgorzelca został ciężko znokautowany podczas walki na gali bokserskiej w Dzierżoniowie. Tragedia rozegrała się podczas walki z Igorem Prygą w poprzednią sobotę. Po serii ciosów 31-latek nie był w stanie nawet

FOT. ZRZUTKA.PL

Znokautowany w Dzierżoniowie Denis Mądry walczy o życie w wałbrzyskim szpitalu.

usiąść na stołku. Jak donoszą branżowe media (ringpolska.pl), Denis był kompletnie „odłączony”. Z ringu został wyniesiony na noszach.

Gala była transmitowana na żywo przez TVP Sport. Jeszcze w sobotę podczas zawodów stacja przekazała informację, że pięściarz trafił do szpitala w Wałbrzychu. Od razu został

poddany skomplikowanej operacji głowy. Lekarze usunęli krwaki i część czaszki. Stan zawodnika jest bardzo poważny. Pięściarz jest nieprzytomny, w śpiączce farmakologicznej.

Potrzebne wsparcie na rehabilitację

W internecie na portalu rzrzutka.pl bliscy boksera pro-

szą o wsparcie na jego rehabilitację. Będzie potrzebna rekonstrukcja czaszki.

„Lekarze uprzedzają przed długą rehabilitacją. Im lepsza, tym większe szanse, że Denis będzie samodzielny. I w przyszłości będziemy musieli zrobić rekonstrukcję kości czaszki, ponieważ część musiała zostać usunięta podczas operacji. Każ-

da wpłata to realna pomoc i nadzieja, że będzie dobrze. Zawalczymy teraz razem dla Denisa” - pisze na stronie ze zbiórką na rehabilitację Mądrego jego partnerka Monika Wójcik.

Jak przekazała Interii, „dopiero, gdy się wybudzi będzie można zdiagnozować, jak głęboki był uraz i jak głębokie spowodował ubytki. Wówczas będziemy wiedzieć, jakiego szukać specjalisty: czy od powrotu mowy, od pamięci, od ruchomości, czy zmian neurologicznych, które trzeba będzie wprowadzać rehabilitacją”.

Zapewnili sportowcowi najlepszą opiekę

Szpital w Wałbrzychu potwierdza, że stan pacjenta jest poważny.

- Przebywa na Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii, którym kieruje lekarz Fadi Luis Chabab, specjalista anestezjologii i intensywnej terapii oraz transfuzjologii klinicznej z ponad 20-letnim stażem. Pacjent ma zapewnioną opiekę na najwyższym poziomie - zaznacza Iwona Krysiak, rzeczniczka prasowa wałbrzyskiego szpitala.

Kilka miesięcy temu właśnie zespołowi tego oddziału dziękowało oficjalnie UAE Team Emirates za troskliwą opiekę nad Filippo Baroncinim - kolarzem, który 6 sierpnia uległ wypadkowi na trzecim etapie Tour de Pologne. Słowa szczególnego uznania skierowano do lek. med. Małgorzaty Andrzejewskiej, zastępcy lekarza kierującego Oddziałem Anestezjologii i Intensywnej Terapii.

„To właśnie pod jej opieką i personelu OIOM przebywał 25-letni Włoch w kluczowych, pierwszych chwilach po zdarzeniu. W tym czasie w naszym szpitalu pojawił się m.in. Mauro Gianetti, główny szef UAE Team Emirates. Po odwiedzinach u ciężko kontuzjowanego zawodnika tak mówił dziennikarzom Przeglądu Sportowy Onet:

„Szpital w Polsce jest niesamowity. Napiszcie to wyraźnie. Dziękuję Polsce i szpitalowi za to, co dla nas zrobili.”

„Filippo Baroncini opuścił Wałbrzych 10 sierpnia” - czytamy w mediach społecznościowych szpitala.

©@

Piękna, nowiutka remiza już służy OSP

Adrianna Szurman
Jedlina-Zdrój

W Jedlinie-Zdroju uroczyste otwarcie nowej remizy Ochotniczej Straży Pożarnej z zapleczem technicznym i garażem dla wozów bojowych.

Jak podkreślają samorządowcy, zakończona właśnie inwestycja to kluczowy etap budowania zaplecza dla reaktywowanej jednostki oraz wzmacniania lokalnego systemu bezpieczeństwa.

Impulsem do odtworzenia jednostki była katastrofalna powódź z września 2024 roku, która dotknęła Dolny Śląsk. We wspomnieniach mieszkańców wciąż żywa jest walka z wielką wodą. Mieszkańcy doskonale pamiętają układanie worków i wspólne działania ze służbami, w tym przede wszystkim ze strażą pożarną.

Pełna gotowość bojowa OSP Jedlina-Zdrój jest planowana w pierwszym kwartale 2026 roku. Jednostka dysponuje m.in. średnim samochodem ratowniczo-gaśniczym, lekkim samochodem ratowniczym

oraz sprzętem, przydatnym w działaniach przeciwpowodziowych i ratowniczo-gaśniczych.

OSP w Jedlinie-Zdroju liczy około 50 ochotników. Część z nich może się pochwalić dodatkowymi uprawnieniami, między innymi ratownictwa wysokościowego i prowadzenia pojazdów uprzywilejowanych, co jest przydatne w służbie.

Prezesem OSP w Jedlinie-Zdroju jest Artur Hyliński, a naczelnikiem Marcin Jagiełło.

©@

FOT. UM JEDLINA-ZDRÓJ

Otwarcie nowej remizy OSP w Jedlinie-Zdroju.

Zabił swą dziewczynę. Czy także babcię i psa?

Adrianna Szurman
Świdnica

Podejrzany o zabójstwo byłej dziewczyny miał też zabić własną babcię i psa. To szokujące ustalenia śledczych. Sprawę rozpozna sąd w Świdnicy.

O tej sprawie było głośno w lutym ub. roku, kiedy zaginęła 26-letnia Katarzyna. Szukały jej dziesiątki ludzi w powiecie kłodzkim. Jej zwłoki znaleziono w okolicy Międzyzlesia. Zabił ją były chłopak, z którym 26-latką spotkała się tuż przed zaginięciem. Miała wsiąść z nim do auta i odjechać. „Mamus, wszystko w porządku, jutro rano będę w domu” - napisała w ostatnim SMS-ie do mamy. Cztery minuty później został wyłączony.

Miał zamordować dwie osoby - najpierw Kasię, potem swoją babcię

Prokuratura Regionalna we Wrocławiu skierowała do Sądu Okręgowego w Świdnicy akt oskarżenia przeciwko Dawidowi T. Oskarżyła go o zabójstwo Katarzyny B. ze szczegó-

nym okrucieństwem i to z motywacji, zasługującej na szczególne potępienie. Nie chciał jej oddać pieniędzy, które dziewczyna dała mu na zakup samochodu marki audi. Podstępem zwabił ją i zadał jej kilkadziesiąt ciosów nożem. Nie miała szans, by się obronić. Mężczyzna przywłaszczył też portfel Katarzyny B. wraz z pieniędzmi, łańcuszek i dokumenty. Tragedia rozegrała się w kompleksie leśnym pomiędzy miejscowościami Niemojów a Poniatów.

Także dalsze ustalenia śledczych są przerażające. Dawid T. miał również zamordować własną babcię, Helenę T. Bał się, że babcia odwoła umowę przeniesienia na niego prawa własności mieszkania. Dawid T. wywabił ją z domu pod pretekstem oddania jej wcześniej pożyczonych 4 tys. zł. Zepchnął babcię ze schodów i gwałtownie dusił. Także babcia nie miała szans z mężczyzną.

Czy zabił też swojego psa?

Mężczyzna miał też znęcać się nad swoim psem, a następnie zabić go ze szczególnym okrucieństwem.

FOT. MATERIAŁ Z POSZUKIWAN KATARZYN B.

Katarzyna B. dała Dawidowi T. 30 tys. zł na kupno auta, którego nigdy jej nie dostarczył. Została zamordowana.

- Poprzez przyciśnięcie go w sposób gwałtowny do podłoża i zadanie mu 4 ciosów ostrym narzędziem, które spowodowały rany skutkujące krwotokiem z przebitych płuc i przeciętej tętnicy nerkowej lewej i śmiercią zwierzęcia - tłumaczy Anna Zimoląg z prokuratury regionalnej we Wrocławiu.

Domniemamy sprawca trzech przestępstw kluczy w wyjaśnieniach. Jak mówi prokura-

tor, oskarżony Dawid T. przyznał się do zabicia Katarzyny i wskazał miejsce ukrycia jej zwłok. Nie przyznał się natomiast do popełniania pozostałych przestępstw. W początkowej fazie śledztwa złożył obzerne wyjaśnienia, które później zmieniał, a obecnie skorzystał z prawa odmowy wyjaśnień.

Grozi mu od 15 lat więzienia dożywotniego pozbawienia wolności.©@

Południe Wałbrzyska wreszcie doczekało się dużego zbiornika na wody opadowe

Elżbieta Węgrzyn
Wałbrzych

Ogromny zbiornik na południu Wałbrzyska jest już gotowy. Obok kolejna wielka inwestycja w toku. Powstaje zajezdnia autobusowa.

Duży zbiornik na południu Wałbrzyska już jest ukończony, gotowy na przyjęcie wód opadowych. W okolicy trwa przebudowa drogi i ruszyła kolejna, duża budowa. Powstaje tu baza, istotna dla całego miasta. Oto szczegóły.

Ogromny zbiornik przy ul. Beethovena już gotowy do użytku

Niedawno pisaliśmy o planowanym wyburzeniu budynku dawnego internatu przy ul. Internatowej i budowie w jego miejscu zbiornika na potrzeby ochrony przed zalewaniem okolicy przez wody opadowe. W grudniu 2025 roku Miejski Zarząd Budynków przystąpił do rozstrzygnięcia postępowania przetargowego. Najlepszą (z dwóch) ofert złożyło Biuro Projektowe Syntech Synowiec i Juda Spółka Jawna z Jeleniej Góry. Niezbędna będzie decyzja miasta, czy do tego zadania dopłaci. Zakładano bowiem, że projekt z pozwoleniami będzie kosztować mak-

Zbiornik ma 900 m sześć. pojemności. Będzie przyjmował opady z okolic ul. Beethovena.

symalnie 325 tys. zł, tymczasem oferta biura mówi o kwocie 353.010 zł.

Jak się okazuje, podobne działania zostały już przeprowadzone w innej części miasta. Mowa o zadaniu o nazwie „Rozbudowa drogi gminnej nr 116589D - ul. Beethovena w Wałbrzychu, polegająca na budowie zbiornika infiltracyjno-odparowującego, niezbędnego do zagospodarowania wód

opadowych, spływających z pasa drogowego ul. Beethovena”.

- Ma on około 900 metrów sześciennych. To jest zbiornik retencyjny wód opadowych z terenu ul. Beethovena. Nie jest zbiornikiem retencyjnym, czyli przeciwpowodziowym w dosłownym rozumieniu, bo pewna przepuszczalność gruntu tu istnieje. Jeśli będą takie możliwości, ta woda może być też wy-

korzystywana na potrzeby powstającej tu nowej zajezdni autobusowej, na cele gospodarcze - wyjaśniał podczas trwających prac Andrzej Piękny, kierownik Biura Inwestycji Drogowych i Zarządzania Drogami Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu.

Prace wykonała wałbrzyska firma Budosprzęt - Wałbrzych sp. z o. o. z ul. Sportowej. Koszt prac - zgodnie z przetargiem - wyniósł 2 288 609,46 zł.

Pierwsza taka budowa na południu miasta

Pięć podobnych zbiorników powstało podczas budowy zachodniej obwodnicy Wałbrzyska - Europejki - pomiędzy Starym Zdrojem, Piaskową Górą i Szczawnem-Zdrój. Na południu miasta ten jest pierwszy. Dotąd przy innych drogach nie było tak dużych obiektów inżynierskich.

Na początku zimy obiekt był już ukończony, a wokół niego trwały inne działania remontowe i prace ziemne, związane z innymi inwestycjami. Okolice wykończono już obudową skarpy, a na pobliskich alejkach ułożono kostkę. Wszystko prezentuje się efektownie.

Obok kolejna wielka inwestycja w toku - zajezdnia autobusowa

Wokół zbiornika i budynków ogrzewalni od późnej jesieni toczą się prace ziemne. To zadanie o nazwie „Budowa zajezdni autobusowej przy ul. Beethovena w Wałbrzychu z uwzględnieniem działań, służących przywracaniu bioróżnorodności w trybie zaprojektuj i wybuduj”.

„Trwają wykopy pod fundamenty budynku administracyjno-socjalnego oraz obiektów utrzymania taboru. Już za kilka miesięcy powstanie tu

zaplecze, które pozwoli na codzienny serwis autobusów: warsztaty, lakiernia oraz pierwsza w Wałbrzychu automatyczna myjnia autobusowa” - czytamy na stronach UM Wałbrzych.

Przetarg na tę inwestycję rozstrzygnięto na początku czerwca 2025 roku, jej wykonawcą jest firma ARKOP z Wrocławia (znana z budowy dużego, miejskiego budynku przy ul. Traugutta i zakupu działki przy ul. Sikorskiego), a kwota jej należąca za wykonanie projektu i prac to 74 989 999 zł brutto. To znacznie więcej niż pierwotnie planowano przeznaczyć na ten cel.

Mają tu powstać m.in. miejsca parkingowe dla autobusów i nie tylko ich; hale warsztatowe dla jednostek wodorowych i spalinyowych; myjnia; budynek biurowo-administracyjny; warsztaty, magazyny, hale napraw; ogrodzenie terenu i jego monitoring; cała infrastruktura w postaci przebudowy linii energetycznej, oświetlenia, odwodnienia, wszelkie sieci oraz fotowoltaika. Do tego dojdzie jeszcze zagospodarowanie terenu z nową zielenią wokół.

Prace mają trwać do końca tegorocznych wakacji. Czy uda się je zakończyć do 31 sierpnia 2026 roku, przekonamy się wkrótce. ©

Chcesz mieć zdrowe dziecko? Zabierz je na badania do Aqua Zdroju!

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

Wspólna akcja wałbrzyskiego szpitala i Aqua Zdroju. W niedzielę, 1 lutego, razem zadbać o zdrowie najmłodszych mieszkańców miasta pod Chełmcem.

O tym, że „Zdrowie jest cool” nie trzeba chyba nikogo przekonywać. Ale warto o tym przypominać i zachęcać do działania. Tak nazwaną akcję przeprowadzą w najbliższych dniach wspólnie wałbrzyski Aqua Zdrój i tutejszy Specjalistyczny Szpital im. dra Alfreda Sokołowskiego. To m.in. następstwem ogromnego powodzenia wydarzenia, nazwanego „Święta ze Zdrowiem”, a zorganizowanego 12 grudnia ubiegłego roku.

Wtedy w akcji uczestniczyły także Akademia Nauk Stosowa-

nych Angelusa Silesiusa, Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu - Filia w Wałbrzychu oraz Specjalistyczny Szpital Ginekologiczno-Położniczy. W Aqua Zdroju zjawili się tłumy zainteresowanych poradami, badaniami i kontaktami z medykami.

Organizatorzy są przekonani, że teraz będzie podobnie, bo przecież zjawiają się specjaliści z największego szpitala w regionie.

- W sobotę, 24 stycznia, mieliśmy ofertę dla seniorów z okazji Dnia Babci i Dzień Dziadka. Była bezpłatna profilaktyka i wiele badań. 2 lutego na Dolnym Śląsku rozpoczynają się ferie zimowe i to jest okazją, aby dzień wcześniej przyprowadzić do nas swoje dziecko i zająć się o nie. Bo spotkanie będzie z myślą o dzieciach. Będziemy się starali, we współ-

Badania, konsultacje i profilaktyka w Aqua Zdroju. Pracownicy dwóch placówek przeprowadzą wspólną akcję.

pracy ze specjalistami, aby badania były przyjemnością i aby profilaktyka weszła w krew już najmłodszym - wyjaśnia Kamila Świerczyńska, prezeska Aqua Zdroju.

Dodaje, że po powodzeniu grudniowej akcji zdecydowali się też udostępnić medycynie i odwiedzającym dodatkowo przestrzeń. To ważne, bo w Aqua Zdroju konsultacje będą prowadzili (w godz. 10.00-16.00) m.in.: ortopeda, kardiolog, neurolog, fizjoterapeuta, psychiatra, psycholog i okulista. Będzie też wiele punktów informacyjnych, dotyczących różnych działań profilaktycznych. Wszystko bezpłatne. Zainteresowanie powinno być ogromne.

- Strategią dyrekcji naszego szpitala, pani Jolanty Królak i pani Joanny Grzesik jest to, aby prowadzić tę placówkę najlepiej, jak się da, w sposób no-

woczesny, przyjazny dla pacjenta. Częścią strategii jest także wychodzenie poza szpital i włączanie się w akcje profilaktyczne. Stąd nasza obecność w niedzielę, 1 lutego, w ramach wspólnej akcji z Aqua Zdrojem. Chcemy udowodnić, że można zacząć od drobnej profilaktyki po to, żeby zrobić coś dla siebie. Zachęcamy, aby podarować czas najbliższemu. To przesłanie zwłaszcza do młodych, aby zatroszczyli się o seniorów. Seniorzy to dziś bardzo duża grupa docelowa naszego szpitala. Chcemy dbać o to, aby mogli jak najdłużej mogli cieszyć się zdrowiem. Pokażemy nowe metody badań i nowe metody leczenia - mówi Iwona Krysiak, rzeczniczka Specjalistycznego Szpitala im. dra Alfreda Sokołowskiego.

Dodaje, że akcja dla dzieci to nie tylko profilaktyka, ale także zabawy i rozrywka. ©

W grudniu ub. r. uciekał przed policjantami, a miał już dwa sądowe zakazy. Teraz wpadł w ręce dzielnicowych.

Myślał, że już go nie złapią. Pomylił się

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

W grudniu uciekł przed policjantami. Teraz po niego przyszli. 28-latkowi z Wałbrzycha najwyraźniej marzyła się kariera kierowcy rajdowego.

8 grudnia około godziny 9.30 dzielnicowi na terenie Piaskowej Góry zauważyli kierującego, który brawurowo zaczął uciekać w kierunku Poniatowa. Mundurowi ustalili, że chciał uniknąć kontroli, gdyż miał dwa aktualne zakazy prowadzenia pojazdów - drugi z nich orzeczony do września tego roku.

Podjeżdżający został doprowadzony do prokuratury, gdzie usłyszał zarzuty. Przyznał się do popełnionych przestępstw. Teraz odpowie przed sądem za niezatrzymanie się samochodem osobowym do kontroli drogowej, a także prowadzenie pojazdu pomimo sądowych zakazów. ©

wadzony przez niego samochód został zabezpieczony do celów procesowych na policyjnym parkingu - informują w wałbrzyskiej policji.

Na tym oczywiście sprawa się nie zakończyła. Ci sami dzielnicowi pierwszego komisarzatu odwiedzili niedawno jedno z mieszkań przy ul. Hirsfelda na Piaskowej Górze i tam zatrzymali 28-latkę. Mundurowi ustalili, że chciał uniknąć kontroli, gdyż miał dwa aktualne zakazy prowadzenia pojazdów - drugi z nich orzeczony do września tego roku.

Podjeżdżający został doprowadzony do prokuratury, gdzie usłyszał zarzuty. Przyznał się do popełnionych przestępstw. Teraz odpowie przed sądem za niezatrzymanie się samochodem osobowym do kontroli drogowej, a także prowadzenie pojazdu pomimo sądowych zakazów. ©

Na pasach zginęły dwie kobiety. Jest akt oskarżenia dla sprawcy

Adrianna Szurman
Strzegom

Wracamy do sprawy strasznego wypadku w Strzegomiu. Na przejściu dla pieszych zginęły dwie kobiety, wracające z kościoła. Kierowcy grozi do 6 lat więzienia.

Tragedia wydarzyła się 3 listopada ubiegłego roku na przejściu dla pieszych w Strzegomiu. 30-letni kierowca śmiertelnie potrafił na drodze krajowej nr 5 dwie kobiety. Prokuratura Rejonowa w Świdnicy skierowała niedawno do sądu akt oskarżenia przeciwko sprawcy.

W tym miejscu trzeba szczególnie uważać

Do zdarzenia doszło o godz. 19.05 na ruchliwej drodze, jaką jest krajowa „piątka”. Było już całkiem ciemno, widoczność ograniczała mgła. To miejsce, z którego dość często korzystają mieszkańcy. W pobliżu znajdują się między innymi cmentarz i kościół.

To właśnie z kościoła wracały feralnego wieczoru 68-latkę i jej 70-letnią koleżankę. Po zmroku na przejściu jak zwykle padało światło ulicznych latarni. Bus uderzył w kobiety, kiedy te znajdowały się już na pasach. Jedna zginęła na miejscu, druga zmarła w drodze do szpitala.

Rozmiary uszkodzenia busa wskazują, z jakim impetem uderzył w kobiety na przejściu.

Śledczy nie mają wątpliwości: - Kierowca powinien jechać wolniej

Jak wykazało śledztwo, kierowca jechał za szybko. Nawet nie próbował zwolnić czy hamować. Uderzył w kobiety pojazdem z pełnym impetem.

Gdyby kierowca jechał wolniej, zgodnie z zasadami ruchu drogowego, zauważyłby kobiety i zdążył zwolnić lub nawet zahamować.

- Z opinii biegłych wynika, że przekroczył dozwoloną prędkość. Jechał co najmniej 70 km/h przy dozwolonej w tym miejscu 50-tce. Świadomie naruszył zasady ruchu drogowego - zaznacza prokurator rejonowy Marek Rusin.

Jak mówi, kierowca przyznał się do spowodowania wypadku, ale podkreślał, że nie widział pieszych na przejściu.

Zdaniem śledczych, gdyby jechał wolniej, zgodnie z obowiązującymi zasadami ruchu drogowego, zauważyłby kobiety i zdążył zwolnić lub nawet zahamować, a rodziny nie opła-

kiwałyby dzisiaj śmierci mam i babć. Nawet gdyby doszło do zderzenia, przy wcześniejszym hamowaniu skutki nie byłyby tak tragiczne.

Przejście było dobrze oznakowane. Kierowca siedzi w areszcie

Z opinii biegłych wynika, że przejście było widoczne i dobrze oznakowane. Bo o taką opinię także wystąpiła prokuratura.

Mężczyzna został tymczasowo aresztowany. Grozi mu od 6 miesięcy do 8 lat więzienia. ©

Sklepowy złodziej groził pracownikom i mundurowym

Paweł Gołębiowski
Boguszów-Gorce

Sklepowa kradzież zakończyła się fatalnie dla dwóch mieszkańców Boguszowa-Gorców. Szczególnie starszy z nich, 30-latek, będzie miał spore problemy.

Mężczyzna próbował opuścić sklep z koszykiem pełnym zakupów, a automatyczne drzwi miały mu otworzyć od zewnątrz jego 22-letni znajomy. Wszystko to zauważyły pracownice i nie pozwoliły złodziejowi opuścić placówki. Działo się to około godz. 22.00 w jednym ze sklepów przy ul. Wałbrzyskiej w Boguszowie-Gorcach.

- Zanim miejscowi policjanci dotarli na miejsce, 30-latek zdążył wielokrotnie zagrozić inter-

Zatrzymani odpowiadają za kradzież rozbójniczą.

weniującym kobietom pozabawieniem życia, jeżeli go nie puszczą. Boguszowianin został ostatecznie zatrzymany przez mundurowych na terenie sklepu. Do pomocy funkcjonariuszom przyjechali poinformowani o kradzieży policjanci z wałbrzyskiej komendy, w ręce których chwilę później wpadł także 22-latek, znajdujący się na zewnątrz - informują w wałbrzyskiej policji.

Zatrzymani trafili do dwóch różnych cel w wałbrzyskiej komendzie. W trakcie zatrzymania starszy z podejrzanych kierowca groził karalne także w stosunku do policjantów i naruszył nietykalność cielesną jednego z nich. Okazało się, że działał w warunkach recydywy.

Obydwu mężczyznom grozi teraz kara do 10 lat więzienia. Starszy został objęty dozorem policyjnym, a także zakazem zbliżania się i kontaktowania z pokrzywdzonymi osobami. ©

Policyjny patrol na nartach pojawił się w Rzecze. Będzie ich więcej

Paweł Gołębiowski
Rzeczka

Narciarze w kompleksie wyciągów Górnik w Rzecze mogli się ostatnio czuć wyjątkowo bezpiecznie. Służbę patrolową pełnili tam bowiem policjanci z powiatu dzierżoniowskiego.

Poruszający się na nartach policjanci zwracali uwagę na zachowanie miłośników białego szaleństwa, szczególnie na przestrzeganie zasad bezpieczeństwa oraz właściwe korzystanie z tras narciarskich. Patrol natychmiast reagował na przypadki brawurowej, nieostrożnej jazdy, a w razie potrzeby udzielał pomocy potrzebującym. Dało się zauważyć, że narciarze i snowboardziści pozy-

Obecność na stoku oznaczonego, policyjnego patrolu na nartach wpływa na jeżdżących bardzo mitygująco.

tywnie odbierali obecność funkcjonariuszy na stokach.

Policjanci zapowiadają pojawianie się tego typu patroli w sytuacjach zwiększonego ruchu turystycznego. A tego można się spodziewać, bo przecież

19 stycznia rozpoczęły się zimowe ferie. W naszym województwie będą trwały od 2 do 15 lutego (podobnie w kujawsko-pomorskim, łódzkim, zachodniopomorskim, małopolskim i opolskim). ©

Mieszkańcy głośno narzekają, że nowy pawilon wygląda jak tył magazynu lub hali produkcyjnej

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Nowy pawilon handlowy na Piaskowej Górze stoi... tyłem do mieszkańców. Ludzie mówią: „Wygląda jak hala produkcyjna w sercu dzielnicy”. Czy tak musiało być?

Był widok na góry od strony Hali Manhattan. I już go nie ma. Był widok na stadion przy ul. Kusocińskiego. Już go nie ma. Na parking i Biedronkę od strony ulicy Nałkowskiej. Też go nie ma. Jest za to kupa stali i plecy sporego obiektu handlowego, budowanego na Piaskowej Górze, tyłem do drogi.

Wałbrzysianie patrzą i nie wierzą

Mieszkańcy z niedowierzaniem patrzą na obiekt i sami nie wiedzą: śmiać się czy płakać. Bo - jak mówią - z jednej strony fajnie, że powstaje nowy park handlowy, bo im większa konkurencja, tym bogatsza i bardziej atrakcyjna oferta dla klienta.

Ale nie podoba im się, że obiekt stoi tuż przy drodze, kompletnie zaburzając widok i harmonię miejsca. A przede wszystkim, że stoi tyłem do budynków mieszkalnych, tuż przy chodniku.

- Spacerując czy jadąc samochodem ma się wrażenie, jakby

Nowy park handlowy na Piaskowej Górze w Wałbrzychu stoi... tyłem do osiedla.

się mijało jakąś halę produkcyjną czy magazyn. To źle wygląda. Ja i moi sąsiedzi jesteśmy zdziwieni, kto na to pozwolił - mówi nam pan Michał (nazwisko do wiadomości redakcji). Podobnych głosów jest dużo więcej.

Budowa trwa, a źle prezentuje się od strony drogi, za to ładnie wyglądający od wewnętrznej strony (czyli od frontu) obiekt rośnie przy parkingu Biedronki. Mini park handlowy będzie miał powierzchnię 1,5 tys. m kw. Będą tu trzy sklepy - dwa z modą

i dekoracjami oraz drogeria Si-snay, KiK i DM.

Od frontu będzie ładnie, tyle że z drogi tego nie widać

Od frontu budynek będzie przeszklony, a wystawy będą kusiły przechodniów, by wstąpić na zakupy. I o to między innymi - a może przede wszystkim - chodziło inwestorowi.

- Działka była, jaka była i musieliśmy się do niej dopasować. Nie było innej możliwości budowy tego obiektu. Warunkiem najemców było, aby

stykały się nasze parkingi (nowego obiektu i Biedronki). Gdyby front budynku był z drugiej strony, wychodzący z Biedronki klienci musieliby wsiąść w auto i objechać obiekt, aby przyjechać do nas - tłumaczy Adrian Ziąja z firmy Asset Real,

Podoba się Wam nowy obiekt? Zachęcamy do wypowiedzania się na naszym FB Panorama Wałbrzyska - Wałbrzych Nasze Miasto.

która inwestuje na Piaskowej Górze.

Kiedy już mieszkaniowiec dostrzeże do miejsca, w którym znajduje się czoło obiektu, ma wrażenie, że znalazł się w zamkniętym mini centrum handlowym, na które składa się budowany obiekt, sąsiednia Biedronka i Hala Manhattan. Całość współgra ze sobą.

- Mieliliśmy nadzieję, że jeśli nawet zbudują nam tu kolejny market czy pawilon, to będzie stał w poprzek działki, tworząc literę U z Biedronką i Halą Manhattan, co nie zaburzałoby krajobrazu i widoku w tym miejscu. Powstałoby coś fajnego, harmonijnego. A tak jest kłopot - mówią mieszkańcy.

W Urzędzie Miasta usłyszeliśmy, że się przyzwyczajają. A to, co nowe, budzi dysonans. Zdaniem Roberta Szymala, miejskiego urbanisty, który jako jedyny na razie wypowiedział się oficjalnie w tej sprawie (konsultował reklamy parku handlowego na obiekcie, a nie samo jego posadowienie), urząd nie ma obecnie możliwości, aby ingerować w plany przedsiębiorcy.

- Do 2003 roku można było nawet dobierać kolor elewacji i wskazywać, gdzie mają być drzwi, a gdzie wjazd czy wyjazd. Obecnie, jeśli obiekt powstaje na prywatnej działce i spełnia wszystkie wymogi prawne, a przy tym jest zgodny

z linią zabudowy, to inwestor decyduje sam - tłumaczy urbanista.

Zakupowa Piaskowa Góra straciła szansę bycia zabytkiem

Robert Szymala dodaje, że Piaskowa Góra ma to nieszczęście, że ktoś kiedyś pozwolił m.in. na budowę marketu Real w tym miejscu, w którym stoi obecnie, a później także kolejnej hali w sercu dzielnicy i wcześniej wysokich obiektów tam, gdzie było kino. A nowy pawilon jest spójny z całością.

Gdyby nie to, dzielnica w swoim ciekawym i wyjątkowym założeniu urbanistycznym mogłaby zostać wpisana na listę zabytków (są takie w Polsce). Były tam przemysłowe osie widokowe na góry i inne rozwiązania urbanistyczne z lat 60. i 70., jak choćby ulica Hirszfelda, która miała być jak zielone błonie, a nie dzisiejsza betonowa. Swą szansę jednak bezpowrotnie utraciła.

Budowa ma zostać zakończona w lutym, zaś otwarcie planowane jest w maju - po tym, jak zostaną zakończone prace wykończeniowe wewnątrz obiektu i wprowadzą się do niego najemcy.

Jak nam mówi Adrian Ziąja, na tylnej ścianie obiektu będą tylko nazwy sklepów, prowadzące wewnątrz działalność. ©

REKLAMA

0011466112

Świdnica, 19.01.2026 r.

INFORMACJA

Wójt Gminy Świdnica informuje o wywieszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Świdnicy ul. Głowackiego 4 „Wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży”

Przeznacza się do sprzedaży:

- nieruchomość gruntową niezabudowaną, stanowiącą działkę nr 261/4 o pow. 0,0269 ha położonej w Pankowie, zgodnie z Zarządzeniem nr 8/2026 Wójta Gminy Świdnica z dnia 19 stycznia 2026 roku.

Wójt Gminy Świdnica
Bartłomiej Strózik

Wykazy wywiesza się na tablicy ogłoszeń na okres 21 dni, tj. od dnia 26.01.2026 r. do dnia 16.02.2026 r. w siedzibie Urzędu Gminy w Świdnicy ul. B. Głowackiego 4, sala operacyjna (tablica ogłoszeń - Przetargi). Ponadto informacje o wywieszeniu tego wykazu podaje się do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Urzędu Gminy w Biuletynie Informacji Publicznej.

Szczegółowe informacje o ww. nieruchomościach można uzyskać w dni robocze w godz. poniedziałek, środa, czwartek: od 8.00-15.00, wtorek 8.00-16.30, piątek 8.00-13.30 w Zespole ds. Gospodarki Przestrzennej i Gospodarki Mieniem Urzędu Gminy w Świdnicy ul. B. Głowackiego 4 - sala operacyjna - stanowisko 105 lub telefonicznie pod nr /74/ 852-30-67 w. 105.

REKLAMA

0011465545

OGŁOSZENIE O SPRZEDAŻY

1). Przedmiot sprzedaży: Spółdzielcze własnościowe prawo do boks garażowego nr 76 o pow. użytkowej 17,22 m² i pow. zabudowy 18,00 m², położony na działce nr 189/1, AM-9, obręb Słone. Boks garażowy nie posiada założonej odrębnej księgi wieczystej. 2). Określenie upadłego: Nikolay Ivanov, zam. 57-350 Kudowa-Zdrój, ul. Pogodna 29/4. 3). Określenie Sądu i sygnatury sprawy: Sąd Rejonowy w Wałbrzychu, Wydział VI Gospodarczy, ul. Słowackiego 10, 58-300 Wałbrzych, Sygn. Akt. SW1W/GUp-s/204/2024. 4). Podstawa zbycia: art. 491(11a) ust. 2 Ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (Dz.U.2024.794 t.j.). 5). Wartość oszacowania: 60.696,00 zł, numer postępowania na sprzedaż: III, określenie ceny minimalnej: 48.556,80 zł. 6). Termin złożenia oferty i zapłaty wadium: 17 lutego 2026 r. 7). Kwota wadium: 4.855,68 zł, oznaczenie rachunku bankowego do wpłaty wadium i pozostałej części ceny: Syndyk Michał Błaszczyszyn; numer rachunku bankowego: 25 1020 5242 0000 2802 0658 0296. 8). Termin rozpoznania ofert: 19 lutego 2026 r., godz. 9:30, miejsce rozpoznania ofert: Kancelaria Syndyka, termin ewentualnej aukcji: 19 lutego 2026 r., godz. 9:45, miejsce ewentualnej aukcji: Kancelaria Syndyka.

Pełne warunki sprzedaży oraz pozostałe informacje przekazywane są przez Syndyka masy upadłości Michała Błaszczyszyna (kom. 662 373 882) lub Pełnomocnika Syndyka Edwarda Stolarczyka (kom. 695 663 414), e-mail: kancelaria@syndycy.eu. Można również skontaktować się z wyżej wymienionymi osobami celem umówienia na okazanie przedmiotu sprzedaży.

Śledź i polub profil syndycy.eu na facebook(om), aby być na bieżąco ze wszystkimi postępowaniami na sprzedaż.

REKLAMA

0011466884

Kupię
ciągniki,
przyczepy,
maszyny rolnicze.
Tel. **535 135 507**

AUTOREKLAMA

motofakty.pl

Motoryzacja
na wysokich obrotach
motofakty.pl

REKLAMA

0011465547

OGŁOSZENIE O SPRZEDAŻY

1). Przedmiot sprzedaży: Prawo własności do lokalu mieszkalnego położonego w miejscowości Boguszków-Gorce przy ul. Kopernika 12, lokal nr 2, składającego się z 2 pokoi, kuchni, WC i przedpokoju, o łącznej powierzchni 53,60 m², dla którego lokalu mieszkalnego Sąd Rejonowy Wałbrzychu, VII Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW nr SW1W/00025562/7. 2). Określenie upadłego: Marta Owcarz, zam. 58-372 Boguszków-Gorce, ul. Mikołaja Kopernika 12/2. 3). Określenie Sądu i sygnatury sprawy: Sąd Rejonowy w Wałbrzychu, Wydział VI Gospodarczy, ul. Słowackiego 10, 58-300 Wałbrzych, Sygn. Akt. SW1W/GUp-s/292/2024. 4). Podstawa zbycia: art. 491(11a) ust. 2 Ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (Dz.U.2024.794 t.j.). 5). Wartość oszacowania: 222.000,00 zł, numer postępowania na sprzedaż: V, określenie ceny minimalnej: 133.200,00 zł. 6). Termin złożenia oferty i zapłaty wadium: 17 lutego 2026 r. 7). Kwota wadium: 13.320,00 zł, oznaczenie rachunku bankowego do wpłaty wadium i pozostałej części ceny: Syndyk Michał Błaszczyszyn; numer rachunku bankowego: 58 1020 5242 0000 2202 0663 1503. 8). Termin rozpoznania ofert: 19 lutego 2026 r., godz. 9:00, miejsce rozpoznania ofert: Kancelaria Syndyka, termin ewentualnej aukcji: 19 lutego 2026 r., godz. 9:15, miejsce ewentualnej aukcji: Kancelaria Syndyka.

Pełne warunki sprzedaży oraz pozostałe informacje przekazywane są przez Syndyka masy upadłości Michała Błaszczyszyna (kom. 662 373 882) lub Pełnomocnika Syndyka Edwarda Stolarczyka (kom. 695 663 414), mail: kancelaria@syndycy.eu. Można również skontaktować się z wyżej wymienionymi osobami celem umówienia na okazanie przedmiotu sprzedaży.

Śledź i polub profil syndycy.eu na facebook(om), aby być na bieżąco ze wszystkimi postępowaniami na sprzedaż.

REKLAMA

0011459141

ZŁOMOWANIE
POJAZDÓW
tel. 600 609 606
Wszystkie formalności załatwiamy na miejscu
Płatność gotówką od ręki
Wydajemy zaświadczenie o demontażu
Odbieramy własnym transportem
Cenimy Twój czas!

Stacja demontażu pojazdów | Czarkowo 16 | 64-125 Poniec

Gdzie wałbrzyskanie mówią sobie: „Tak”?

FOT. PIXABAY.COM

Nie wszyscy wałbrzyskanie chcą brać ślub w USC. Wielu woli plener albo sale ślubów w hotelach i restauracjach.

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Na Cyprze, w Kolumbii i Maroku, w Książu, u Marii i Pod Dębem. Są wałbrzyskanie, którzy nie chcą tradycyjnych ślubów w USC.

W ubiegłym roku pobrało się w Wałbrzychu 666 osób, które zarejestrowały 333 śluby w aktach tutejszego Urzędu Stanu Cywilnego. Co ciekawe, aż 166 par postanowiło się rozwieść i tyle rozwodów odnotowali urzędnicy. Rok wcześniej rozwiodło się 160 par, a ślubów było ponad 50 więcej, bo 381.

W 2025 roku ślub cywilny zawarły 183 pary, a wyznaniowy tylko 38. Aż 112 ślubów wałbrzyszan odbyło się za granicą! Wiele z tych osób mieszka

na stałe poza granicami miasta i kraju, ale są tacy, którzy wybrali wyjątkowe dla nich miejsca, by się pobrać. Śluby wałbrzyszan za granicą i wpisane do wałbrzyskich rejestrów zawierano w: Wielkiej Brytanii, Niemczech, na Ukrainie, we Włoszech, w Grecji, Tunezji, Francji, Holandii, Danii, Gruzji, Maroku, na Białorusi, w Hiszpanii, na Cyprze i w Kolumbii.

Także w Wałbrzychu nie wszyscy wałbrzyskanie decydują się na salę ślubów Urzędu Stanu Cywilnego. Kilkanaście par, zwłaszcza latem, wybiera ogrody i sale tutejszych hoteli oraz restauracji. By wziąć ślub poza urzędem, trzeba zapłacić 1 tys. zł. Wtedy urzędnik przyjedzie i udzieli ślubu w miejscu, wybranym przez narzeczone. ©

W „Sokołowskim” myślą o pacjentach

Paweł Gołębiowski
Wałbrzych

W szpitalu w Wałbrzychu zabudowują patio jednego z budynków. Będą lepsze warunki dla personelu i dla pacjentów.

W Specjalistycznym Szpitalu im. dra Alfreda Sokołowskiego w Wałbrzychu jest prowadzona w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności inwestycja o nazwie „Podniesienie jakości i dostępności do procedur onkologicznych poprzez zakup kluczowego sprzętu oraz rozbudowę infrastruktury lokalowej celem poprawy warunków bytowych pacjentów”.

To przedsięwzięcie o wartości ponad 78 mln zł, z czego do-

finansowanie jest na poziomie 70 milionów złotych.

W „Sokołowskim” nie tylko kupują nowoczesny sprzęt o dużej wartości, ale też powiększają powierzchnię, liczbę sal i łóżek. Tak będzie m.in. w rozbudowywanym właśnie budynku D. Znajdują się w nim Oddział Chirurgii Onkologicznej i Zakład Endoskopii Zabiegowej.

Prace trwają obecnie przy normalnej działalności szpitala. Nie jest łatwo. Ale po zakończeniu rozbudowy w połowie br. powstanie około 500 m kw. dodatkowej powierzchni. Będzie można leczyć więcej pacjentów (przybędzie kilka łóżek w komfortowych salach), a to leczenie powinno być na jeszcze wyższym poziomie, m.in. za sprawą nowoczesnego sprzętu. ©

KRÓTKO

SZCZAWNO-ZDRÓJ
Będą bezpłatne porady medyczne

W Szczawnie-Zdroju przygotowano kilka wydarzeń, poświęconych zdrowiu. 27 stycznia będzie „Dniem Medycznym”. Od godz. 15.30 w Starej Gazowni przy ul. Mickiewicza na zainteresowanych będą czekali lekarze specjaliści, m.in.: gastroenterolog oraz okulista. Dzień później w tym samym miejscu rozpoczną się o godz. 17.30 warsztaty z psychodietetykiem dla młodzieży. Bezpłatnych porad będą mogli zasięgnąć wszyscy chętni. PG

DOBROMIERZ
Przekazali ponad 6,2 mln zł dotacji

Swoją działalność w 2025 roku podsumowała podczas spotkania w Dobromierzu Lokalna Grupa Działania „Szlakiem Granitu”. Stowarzyszenie przeprowadziło w tym czasie trzy nabory wniosków. Na rozpoczęcie działalności gospodarczej udzieliło 11 dotacji na kwotę 1 231 183,89 zł. Na poprawę dostępu do małej infrastruktury publicznej (projekt dla gmin) - 7 dotacji na kwotę 3 255 tys. zł. A w ramach trzeciego naboru na rozwój działalności gospodarczej podjęło decyzję o udzieleniu 10 dotacji na kwotę 1 778 489,99 zł. W sumie przyznało 28 dotacji, a wsparcie dla przedsiębiorstw i gmin wyniosło łącznie 6 264 673,88 zł. Teren działania LGD „Szlakiem Granitu” obejmuje 7 gmin: Kostomłoty, Udanin, Strzegom, Jaworzyna Śląska, Jawor, Żarów oraz gminę wiejską Żarów. PG

WAŁBRZYCH
Powieść na jubileusz miasta

Znany pisarz Marek Krajewski pisze powieść, której akcja rozgrywa się w przedwojennym Wałbrzychu. Książka ukaże się w maju. Jest jednym z elementów obchodów przypadającego w tym roku 600-lecia miasta. Najbliższe wydanie zaplanowano na marzec i kwiecień. Będzie to czas odwiedzin w szkołach i rozmów z uczniami o historii miasta, także obchodów 80-lecia wałbrzyskiego sportu. Szczegóły wszystkich imprez zostaną niebawem opublikowane w internecie. PG

FOT. ADRIANNA SZURMAN

Przez awarię wodociągu przedszkole przy ul. Giserskiej jest nieczynne od ponad miesiąca.

ŻŁOBEK NIKT NIE WIE, JAK DŁUGO POTRWA NAPRAWA

Muszą wozić dzieci aż na Podzamcze

Adrianna Szurman
Wałbrzych

Od miesiąca 56 dzieci ze żłobka przy ulicy Giserskiej na Starym Zdroju uczęszcza do żłobka przy ul. Hetmańskiej na Podzamczu w Wałbrzychu. Bo pękła rura i nie ma bieżącej wody.

O problemach w żłobku Samorządowym nr 4 w Wałbrzychu zaalarmował nas mieszkaniec Wałbrzyska.

Rodzice narzekają na brak informacji

Jak mówi Czytelnik, sam odprowadza dzieci do żłobka przy ul. Giserskiej 7, a teraz musi jeździć dwie dzielnice dalej - na Podzamcze. Tam znajduje się Żłobek Samorządowy nr 6 przy ul. Hetmańskiej 5. Nie wszyscy rodzice są zmotoryzowani i dla wielu mieszkańców Starego Zdroju zawożenie maluszków do żłobka na Podzamczu jest bardzo kłopotliwe.

Nasz Czytelnik narzeka na brak informacji w tej sprawie. Obawia się, że żłobek ma być zamknięty przez kilka mie-

sięcy. Sprawdziliśmy, czy są problemy z usunięciem awarii i kiedy miasto zamierza wznowić działalność placówki.

Prawie miesiąc szukali miejsca awarii

Jak przekazuje nam Karolina Usarek, rzeczniczka prezydenta Wałbrzyska, 15 grudnia 2025 roku awarii uległa sieć, doprowadzająca wodę do żłobka. Okazało się, że pękł rurociąg, znajdujący się w gruncie, na terenie jednostki. To nowy budynek, który został oddany do użytku we wrześniu 2013 roku.

Miejsce awarii udało się zlokalizować dopiero w pierwszej połowie stycznia.

Według informacji wykonawcy, któremu zlecono usunięcie awarii, zakończenie prac nastąpi do końca stycznia. Należy w tym miejscu zastrzec, że

Sieć wodociągowa zepsuła się 15 grudnia ub. roku. Miejsce awarii udało się zlokalizować dopiero w pierwszej połowie stycznia.

termin ten może ulec wydłużeniu w przypadku zaistnienia nieprzewidzianych utrudnień, których nie da przewidzieć się przed rozpoczęciem robót - podkreśla pani rzeczniczka.

Jak dodaje, po zakończeniu prac miasto zleci Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wałbrzychu analizę mikrobiologiczną i fizykochemiczną wody, by potwierdzić jej bezpieczeństwo.

Czas wykonania takich badań szacuje się na około tydzień. W przypadku potwierdzenia, że dostarczana do obiektu woda spełnia wymagane normy, Żłobek Samorządowy nr 4 w wznowi funkcjonowanie. Negatywne wyniki analizy będą skutkowały dalszym płukaniem instalacji wodnej i kolejnym badaniem wody - zaznacza rzeczniczka i tłumaczy, dlaczego nie można podać konkretnej daty wznowienia działalności placówki.

Zarówno żłobek nr 4, w którym doszło do awarii, jak i żłobek nr 6, w którym zapewniono dzieciom tymczasową opiekę, wchodzi w skład Zespołu Żłobków Samorządowych nr 3. ©

SCHRONISKO GDY MY NARZEKAMY NA 10-STOPNIOWY MRÓZ I 10 CM ŚNIEGU, ONI UWAŻAJĄ, ŻE TO NORMALKA

Chatka Górzystów przechowuje historię Gross Iser. I oferuje przepyszne naleśniki

Alina Gierak
Hala Izerska

W Chatce Górzystów mróz minus 20 st. C to normalka. Zapytaliśmy pracowników schroniska, jak się żyje i pracuje na polskim biegunie zimna.

Dzień zaczynają od kubka gorącej kawy. I to jedyne, co łączy pracowników Chatki Górzystów na Hali Izerskiej z mieszkańcami. Bo gdy my narzekamy na 10-stopniowy mróz i 10 cm śniegu, oni uważają, że to normalka. Dopiero przy temperaturze -30 st. C mówią, że ekstremalnie przymroziło.

Chatka Górzystów to kultowe miejsce

Chatkę Górzystów na Hali Izerskiej dobrze znają biegacze narciarscy, rowerzyści i piesi turyści. To ich ulubiony przystanek podczas wędrówek od stacji Orle lub od przystanku kolei gondolowej na Stogu Izerskim.

Zimą i latem zawsze jest tu sporo ludzi. Przyciąga ich niepowtarzalna atmosfera tego miejsca, przyjaźni ludzie i słynne naleśniki z jagodami.

Mieszczuchy o Chatce Górzystów słyszą podczas komunikatów meteorologicznych i rekordach zimna. 7 stycznia 2026 r. na Hali Izerskiej odnotowano -31,7 stopni Celsjusza. Takie temperatury robią wrażenie nawet na Kacprze, pracowniku schroniska Chatka Górzystów.

„Nie romantyzujmy. Praca w schronisku to harówka”

33-latek, z którym rozmawiamy o codzienności w schronisku Chatka Górzystów, jest jednym z jego pięciu pracowników. Pracuje tu od roku (to jego drugie podejście), ale jego koleżanka i koledzy spędzili tu po 10 lat i więcej.

- To nie jest praca, jak każda inna. Ale to nie mróz dokucza nam najbardziej. Do niskich temperatur można się przyzwyczaić i minus 20 nie robi na nas wrażenia. Wystarczy się odpowiednio ubrać - przekonuje Kaper.

Najbardziej dotkliwy jest brak miejsca, ciasnota i monotoność. Kaper porównuje to do pobytu na statku lub na stacji badawczej na Spitsbergenie. Te same twarze, te same czynności. Są na siebie skazani prawie 24 godziny na dobę.

- Nie romantyzujmy. Praca w schronisku to ciężka, fi-

Schronisko na Hali Izerskiej to jedyny budynek, ocalały z dawnej osady Gross Iser.

zyczna harówka - podkreśla Kaper.

Kuchnia w Chatce Górzystów zaczyna pracę o godz. 8.15. Wydają śniadania, przygotowują dania obiadowe, w tym ciasto na słynne naleśniki. Ruch jest na okragło.

Zimą biegacze, latem rowerzyści na elektrykach

Zimą na Halę Izerską docierają głównie biegacze narciarscy. Pieszycy turyści jest mało, bo to 3, 4-godzinna wyprawa w jedną stronę. Latem ludzi jest dużo więcej. Zwłaszcza odkąd modne stały się rowery elektryczne. Bywa, że w kolejce po naleśniki stoi się ponad godzinę. Zimą turyści pojawiają się w czasie ferii i potem sezon już hula na całego.

- Nawet przy dwumetrowych naspach nie jesteśmy odcięci od świata. Tak może było dekadę temu - Kaper obala kolejną panującą powszechnie opinię.

Teraz do dyspozycji mają skuter śnieżny i samochód z gąsienicami. Robią normalnie zakupy, przywożą z dołu co kilka

Sekret naleśników? To jagody z Hali Izerskiej, przyrządzane domowym sposobem, naturalne produkty i kafłowy piec.

Chatka Górzystów to ulubione miejsce turystów. Latem oraz zimą. Dla pięcioosobowej załogi to miejsce pracy.

dni zapasy produktów i środków higieny. W schronisku może nocować 40 osób. Trzeba dla nich przygotować pokoje i posiłki. Niekiedy odsłoneżać wejście. Pilnować, by było ciepło (działa centralne ogrzewanie i kominek w głównej sali). Obsługa wymaga infrastruktury (śmiec, ogrzewanie, sprzątnie). Nikt z załogi Chatki Górzystów nie ma czasu na podziwianie zimowych krajobrazów.

- Kończymy o 19.30 i wtedy dopiero mamy czas dla siebie - mówi Kaper.

Nie zaczynają dnia od spoglądania na termometr

Co robią w czasie wolnym? Czytają, rozmawiają z turystami, grają na gitarze, oglądają filmy. Każdy ma jakąś ulubioną aktywność. Kaper lubi spacerować i narty. To mu się nigdy nie

znudzi. I to są rzeczywiście czasami magiczne chwile. Niebo na Hali Izerskiej to jedno z najciemniejszych miejsc w Europie, co czyni ją idealnym miejscem do obserwacji gwiazd.

Kaper tym się jednak nie entuzjazmuje. Dla niego najważniejsze jest by odetchnąć, odpocząć od gwaru kuchni i schroniska, nacieszyć się ciszą przed kolejnym dniem. Jak zapewnia, wcale nie rozpoczyna go od spoglądania na termometr.

Chatka Górzystów - jedyna ocalała w osadzie Gross Iser

Historia budynku, w którym mieści się schronisko, jest intrygująca. Jest to bowiem jedyny dom, jaki został z miejscowości Gross Iser. Wioska została założona w 1630 roku przez ewangelickiego uchodźcę o imieniu Thomas. Stopniowo dołączali do niego kolejni osiedleńcy. Mieszkańcy osady żyli biednie, a utrzymywali się z wypasu bydła i owiec, produkcji serów, przedzenia wełny czy też polowu pszczoł.

Wraz z rozkwitem Świeradowa-Zdroju jako uzdrowiska w drugiej połowie XIX wieku rozbudowała się też Wielka Izera. Osada stała się ulubionym miejscem wycieczek kuracjuszy. W latach 30. XX wieku w Gross Iser były 43 domy mieszkalne, 3 gospody, 2 schroniska, 2 celnice, kawiarnia, leśniczówka, straż pożarna, domek myśliwski oraz stara i nowa szkoła. Sielankę przerwała II wojna światowa.

W latach powojennych mieszkańców wysiedlono, a większość budynków rozebrano, prawdopodobnie na rozkaz wojska. Przetrwał tylko gmach szkolny, który został zdewastowany i ogołocony.

W 1991 roku budynek kupiła Wiesława Polańska, która wraz z mężem wyremontowała go i otworzyła schronisko Chatka Górzystów. Mieszkali tu przez wiele lat z dwójką dzieci. Teraz przenieśli się na dół i do schroniska przyjeżdżają od czasu do czasu.

Słynne naleśniki z jagodami

W Chatce Górzystów zjecie bigos, pierogi, żurek oraz inne zupy i dania. Ale największą sławę przyniosły im naleśniki z jagodami. Pyszne ciasto

z serowym nadzieniem z jagodami smakuje wyśmienicie.

- Jagody zbieramy latem i sami przetwarzamy. Potem wystarczy tylko odkręcić słoik z konfiturą - mówi pan Kaper.

Naleśniki związane są ściśle z historią Gross Iser. Kiedy jeszcze na Hali Izerskiej istniała wioska, mieszkał w niej Paul Hirt, który prowadził schronisko Gross Iserbaude. Organizował teatr dla dzieci i był powszechnie lubianą osobą. Kiedy w 1945 roku do Gross Iser wkroczyli Rosjanie, rozstrzelali go i zabronili pochować ciało na cmentarzu.

Kiedy Wiesława Polańska zamieszkała w chatce, zaczęła drążyć historię Gross Iser. Okazało się, że Paul Hirt spoczywa w miejscu rozstrzelania, czyli na łące nieopodal chatki. Postawili mu krzyż, później kamień z tabliczką.

- Przepis na słynne naleśniki zaginął podczas wojny, ale któregoś dnia dostałam natchnienie i upiekłam przepyszne słodkości. Myślę, że to duch Paula Hirta, wdzięczny za postawienie mu nagrobka, podszeptnął pani Senderowej, aby podzieliła się ze mną sławnym przepisem - wspominała pani Wiesława.

W czym tkwi sekret naleśników? To przede wszystkim jagody z Hali Izerskiej, przyrządzane domowym sposobem, naturalne produkty i kafłowy piec.

Jak dotrzeć do Chatki Górzystów?

Niezależnie od tego, czy wyruszymy ze Świeradowa-Zdroju, czy z Jakuszyca, zimą dojście do Chatki Górzystów zajmie nam mniej więcej 2 godziny. Na piechotę, zależnie od naszej kondycji, czeka nas dłuższa, 3, 4-godzinna wędrówka.

Na początek szlaku do Chatki Górzystów na Hali Izerskiej można dojechać:

● pociągiem - dojazd do stacji Szklarska Poręba - Jakuszyce i dalej na piechotę,

● pociągiem - dojazd z Jeleniej Góry do Świeradowa-Zdroju, dalej wjazd koleją gondolową na Stóg Izerski i na piechotę do Chatki Górzystów,

● samochodem - drogą krajową nr 5 z Jeleniej Góry do Szklarskiej Poręby i dalej do Jakuszyca lub drogą Świeradów-Zdrój - Szklarska Poręba do Jakuszyca,

● autobusem - ze Szklarskiej Poręby do Jakuszyca. ©

POSZUKIWANIA NURKOWIE MINERÓW 12. DYWIZJONU TRĄLOWCÓW W ŚWINOUJŚCIU WYCIĄGNĘLI Z JEZIORA W PILCHOWICACH

Spektakularna, zimowa akcja podwodna

Wkrótce rozpocznie się remont pilchowskiej zapory. Woda z jeziora będzie spuszczana.

Marcel Korkuś 30 grudnia odnalazł w jeziorze pierwsze pozostałości II wojny światowej.

Nurków saperów ściągnięto po tym, jak w grudniu ubiegłego roku pływając Marcel Korkuś

Ściągnięto grupę nurków minerów 12. Dywizjonu Trąłowców w Świnoujściu. To największy fachowcy w tej branży.

Akcję zabezpieczali policjanci, strażacy z OPS w Pilchowicach oraz saperzy z jednostki w Bolesławcu.

WILCACH KOLEJNE SKRZYNIE Z AMUNICJĄ

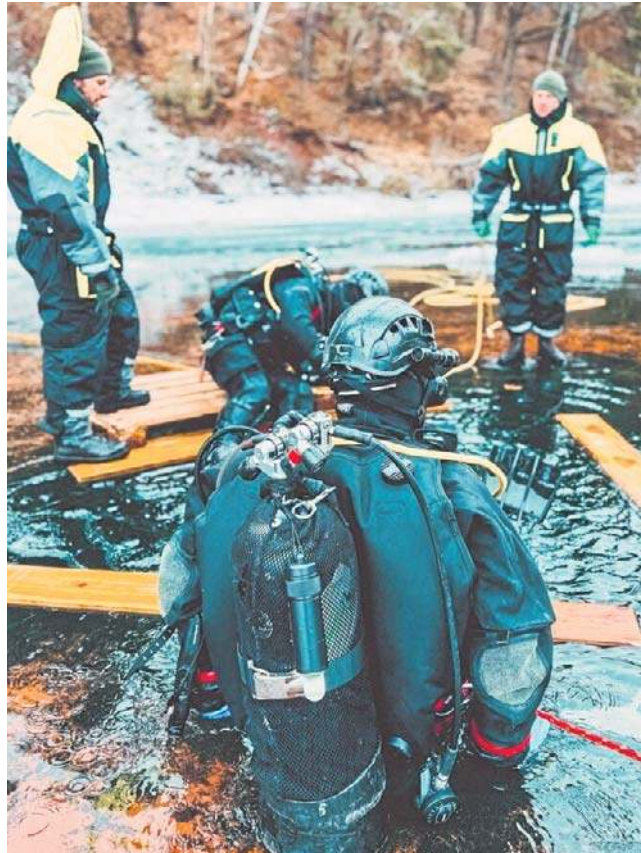
nych saperów

wydobył z jeziora Pilchowickiego skrzynię z amunicją i karabin.

Zimą woda w jeziorze jest bardziej przejrzysta niż latem. To jeden z plusów nurkowania o tej porze roku.

Znalezione w jeziorze skrzynie trafią w ręce ekspertów, by ustalili dokładnie rodzaj i pochodzenie amunicji.

Nurkowanie pod lodem wymaga najwyższych kwalifikacji, precyzji oraz pełnej koordynacji zespołu.

Materiały z jeziora będą w dyspozycji prokuratury. Na tym etapie sprawą zajmują się organy cywilne.

Nurkowie mieli trudne zadanie, bo jezioro w Pilchowicach jest skute grubym lodem.

Nurkowie znaleźli kolejne trzy skrzynie z amunicją oraz 100 naboji różnego kalibru.

370 LAT TEMU W ŁAŃCUCIE KRÓL ODWAŻYŁ SIĘ STAWIĆ CZOŁA SZWEDOM

20 stycznia 1656 roku została zawiązana przy boku Jego Królewskiej Mości pierwsza w dziejach konfederacja koronna - konfederacja łańcucka. Była porozumieniem, na czele którego stanął sam król. W zamkowych wnętrzach zapadła uchwała o dalszym prowadzeniu walk ze Szwedami.

Arkadiusz Bednarczyk

W czasie potopu szwedzkiego (1655-1660), który korzenie miał jeszcze w pretensjach dynastycznych Zygmunta III Wazy o szwedzki tron (należny mu po ojcu), król Jan Kazimierz wraz ze swoimi stronnikami schronił się na Dolnym Śląsku. Wkrótce jednak na radzie senatu postanowiono o powrocie króla do Rzeczypospolitej. Jan Kazimierz, ten były kardynał, niedoszły wicekról Portugalii, był człowiekiem bardzo chwiejnym. Zdobył się jednak na odwagę kontynuowania wojny ze Szwedami. Młody Waza był też człowiekiem sprzecznym: „z równą intensywnością nawiedzał święte obrazy Madonn, jak i... komnaty niewieście”.

Trasa powrotu króla wiodła przez Karpaty. W Nowy Rok Pański 1656 król był już w majątku księcia Jerzego Lubomirskiego (marszałka wielkiego koronnego) w Lubowli na Spiszu.

W drodze do Łańcuta król ze swoją świtą zatrzymał się w kroszeńskim klasztorze franciszkanów, miał wówczas paść na kolana przed tamtejszym wizerunkiem Madonny (po otrzymaniu pomyślnej wieści o obronie Jasnej Góry) i nazwać Ją Królową Polski. 18 stycznia Jan Kazimierz wjechał w uroczystym orszaku do Łańcuta. W pięknym barokowym pałacu witał go gospodarz - książę Jerzy Sebastian Lubomirski. Zamek łańcucki, wybudowany w typie „palazzo in fortica” był trudną do zdobycia fortecą, a zgromadzonych tu zapasów starczało na wiele tygodni obrony.

Pelen ognia i ambicji

Księcia hetmana Jerzego Sebastiana Lubomirskiego zapamiętano przede wszystkim jako hojnego kolatora świątyni świętego Krzyża i sprowadzenia z Podolińca do Rzeszowa zakonu pijarów. W Łańcucie książę podejmował króla, z którym potem wszedł w konflikt i drogo za to musiał zapłacić. Ambasador francuski w Rzeczypospolitej tak charakteryzował księcia Jerzego Sebastiana Lubomirskiego: „Marszałek jest pierwszą osobą w kraju, najbogatszy, pełen ognia i ambicji, śmiały i przedsiębiorczy, myśli niewątpliwie o koro-

18 stycznia Jan Kazimierz wjechał w orszaku do Łańcuta. Witał go gospodarz - książę Jerzy Sebastian Lubomirski.

nie, bo na moją uwagę nie odpowiedział, jakkolwiek możnawładcy byłoby temu przeciwni, tak z powodu współzawodnictwa, jak z obawy, aby ich jedna rodzina nie przykryła”.

W 1653 roku książę Jerzy Sebastian stał się oficjalnie, na mocy przywileju wydanego przez króla Jana Kazimierza Wazę - z racji opieki nad swoimi dziećmi, zrodzonymi z córki Mikołaja Ligęzy - Konstancji, właściciela Rzeszowa. Konstancja już wówczas nie żyła, zmarła w 1648 roku. Po jej śmierci dla owdowiałego księcia dedykowano piękną mowę pogrzebową - „ECLIPSIS LUNAE” - opiewano w niej zasługi księcia dla Rzeczypospolitej, w końcowej zaś części utwór zawierał słowa pocieszenia dla owdowiałego księcia, iż „Konstancja po śmierci przesiadła się w Księżyc na niebie i będzie dla księcia świecić”... Pogrzeb Konstancji miał miejsce 26 marca 1648 roku i pochowana została najprawdopodobniej pod ołtarzem św. Antoniego Puśtelnika w katedrze wawelskiej w kaplicy Kmitów i Lubomirskich (dziś już nieistniejącej). W 1650 roku książę wybrał się na pielgrzymkę jubileuszową do Rzymu.

Kolejną żoną księcia została Barbara z Tarłów córką kasztelana wiślickiego Jana Tarły. Była już wdową po Janie Aleksandrze Daniłowiczu. Jak pisał Kasper Niesiecki, autor Herbarza, Barbara „szczególniej była nabożna do Najświętszej Marii Panny, któ-

rej do częstochowskiego obrazu dała koronę swoją ślubną szczyrołotą, drogimi kamieniami obśadzaną, a także suknię także złotem i srebrem prześcieraną”. Barbara ofiarowała także i pierścionie insze i bogate klejnoty. Barbara zapamiętana była w Łańcucie z wydanego przywileju z 1671 roku, w którym nadaje Żydom, obywatelom łańcuckim „prawo na dwanaście domów do mieszkania”. Wydała również prawa dla cechu kuśnierzy. Lubomirska w roku 1682 potwierdziła przywilej dla miejscowych tkaczy i poleciła, aby płóciennicy opiekowali się Bractwem Aniołów Stróży. Można dobrać jej życzytła także sobie, aby w procesjach członkowie Bractwa paradowali w odświętnych, białych kapach, na których mieli wyszyty wizerunek Michała Archanioła. Skądinąd wiemy, iż do Bractwa oprócz tkaczy należeli również wspomniani, miejscowi kuśnierze.

Nuncjusz apostolski w Łańcucie

W czasie potopu szwedzkiego nasz książę opowiedział się po stronie polskiego króla. W styczniu 1656 roku na zamku łańcuckim Jan Kazimierz Waza zastanawiał się, jak uchronić Rzeczpospolitą przed najeźdźcą szwedzkim. Rezultatem łańcuckiego spotkania była podpisana 20 stycznia konfederacja koronna, a na jej czele stanął sam król. Zawiązana została przy boku Jego Królewskiej Mo-

ści pierwsza w dziejach konfederacji koronna - w przeciwieństwie do dotychczasowych konfederacji zawiązywanych w czasie bezkrólewia lub - co gorsza - przeciwko królowi (tzw. rokossze). Konfederacja łańcucka była porozumieniem, na czele którego stanął sam król. W zamkowych wnętrzach zapadła uchwała o dalszym prowadzeniu walk. Wśród sygnatariuszy aktu łańcuckiej konfederacji znaleźli się najważniejsi dostojnicy, hetmani, rotmistrzowie. Na dokumencie podpisy swoje zostawili m.in. biskup przemyski Andrzej Trzebicki, hetmani: wielki koronny Stanisław Potocki i polny koronny Stanisław Lanckoroński, regimentarz Stefan Czarniecki i marszałek wielki koronny Lubomirski. Zapadła uchwała o dalszym prowadzeniu walk. Wraz z królem Janem Kazimierzem przebywał w Łańcucie nuncjusz apostolski arcybiskup Piotr Vidoni, który w wysłanych z Łańcuta 17 i 28 stycznia listach do Rzymu informował papieża o przygotowaniach króla do walki z najeźdźcą szwedzkim i rozmowach prowadzonych z wysłannikami króla do Lwowa w celu przygotowania tam jego kwietniowej wizyty.

Nie obeszło się bez zgrzytu na łańcuckim spotkaniu: Jan Kazimierz powierzył dalsze prowadzenie kampanii wspomnianemu już regimentarzowi Stefanowi Czarnieckiemu, czemu przeciwny był Jerzy Sebastian Lubomirski. Zaraz też po nara-

dzie łańcuckiej Stefan Czarniecki ruszył z dwoma pułkami pod Sandomierz.

Skonfliktowany z królem - poszło o... kobiety

Książę Lubomirski popadał jednak w konflikty z królem Janem Kazimierzem. Dwór królewski wytoczył na przykład księciu proces o zwrot prywatnego szybu solnego „Kunegunda” koło Wieliczki, z którego Lubomirski podkraślał królewską sól i dzięki temu zarabiał spore pieniądze. Przedstawiciel specjalnej komisji królewskiej, która na miejscu miała sprawę zbadać i wydać ostateczne orzeczenie został pobity przez księcia. Lubomirski musiał oddać szyb solny i przeprosić króla. Jedną z przyczyn konfliktu była kobieta - poszło o rękę wdowy po marszałku nadwornym Adamie Kazanowskim, o którą Lubomirski zabiegał, a którą król przeznaczył Hieronimowi Radziejowskiemu. Lubomirski był oficjalnie oskarżony o planowanie obalenia króla, podburzanie szlachty przeciw królowi, próbę przejęcia władzy, zdradę stanu, przekupstwa. Został skazany na karę śmierci, konfiskatę dóbr i utratę czci. Szlachta oskarżała go także o złamanie równości szlacheckiej, bo używał tytułu księcia Rzeszy.

Ostatecznie książę Lubomirski został przez króla przywrócony do czci, lecz nie do urzędów, miał przeprosić władzę i udać się na wygnanie do Wrocławia, gdzie zmarł w 1667 roku. Król jed-

Książę Sebastian Lubomirski (portret z Muzeum w Lubowli)

Król Jan Kazimierz Waza (fresk z klasztoru dominikańców w Jarosławiu)

nak zrezygnować musiał z planów elekcji „vivente rege” (za życia króla; podczas której to monarcha miałby wpływać na wybór swojego następcy). Na zamku łańcuckim po śmierci księcia rezydowała druga żona Barbara wraz z synami. Zeszła z tego świata w 1689 roku, jak pisał Niesiecki „w Krakowie u świętego Piotra pochowana, któremu też dobroczynną rękę podała”.

W dziewiętnastym stuleciu w „krakowskim Czasie” ukazała się krótka monografia Łańcuta, w której autor podpisujący się inicjałami A.K.H. wspominał, że w 1862 roku w kościele parafialnym, od zachodu znajdowało się wejście do krypt, w którym jest siedem trumien. „Najstarsza z tych trumien miała przechowywać zwłoki Barbary, drugiej żony księcia Jerzego Sebastiana Lubomirskiego. W drugiej zaś miał leżeć jeden z synów Barbary Franciszek Sebastian, zmarły w 1699 roku odnowiciel kościoła parafialnego w Łańcucie. ©©

Ustawa nie zakazywała picia alkoholu, a jedynie jego produkcji, sprzedaży i dystrybucji. Na zdjęciu wylewanie przejętego trunku.

FOTOC

cierpieli na depresję spowodowaną nadmiernym spożyciem alkoholu. Zmniejszyła się także liczba spraw rodzinnych, które miały związek z alkoholizmem w domu.

Picie nie jest karalne

Po okresie entuzjazmu okazało się, że prohibicja, nawet w puryteńskiej Ameryce, w praktyce coraz bardziej szwankuje. Władze często miały problemy z egzekwowaniem nowego prawa. O ile zakaz sprzedaży i dystrybucji alkoholu był popierany zazwyczaj na wsiach i w małych miastach, to zupełnie inaczej sytuacja wyglądała w większych metropoliach.

18. poprawka miała bowiem wiele niekonsekwencji. Np. sprzedaż, produkcja i transport alkoholu były nielegalne, 29 paragraf Ustawy Volsteada pozwalał na małe ustępstwa, np. na wytwarzanie w domu win, nalewek czy cydrów z owoców (wyrób piwa był zakazany). Można było wytwarzać do 200 galonów rocznie podobnych spirytualiów. Ponadto jedną z luk w ustawie było to, że faktycznie nie zabraniała ona spożywania alkoholu. Wiele osób zaczęło składować wina i mocniejsze alkohole już w drugiej połowie 1919 r., zanim w styczniu roku następnego sprzedaż alkoholu stała się nielegalna.

Co ważne: 18. poprawka nie zakazywała picia alkoholu, a jedynie jego produkcji, sprzedaży i dystrybucji. Amerykanin zatem nie mógł zostać ukarany za spożywanie napojów wysokowych. Stąd np. apteki mogły sprzedawać whisky jako lek „uniwersalny”, np. na ból głowy, ból mięśni lub przeziębienie. Dzięki specjalnej recepturze na whisky farmaceuta mógł sprzedać legalnie pół litra alkoholu raz na dziesięć dni.

Prawo a rzeczywistość

Nawet najszlachetniejsze zamierzenia prawne nie mają sensu, gdy społeczeństwo ich nie chce przestrzegać. Prohibicja przyniosła bowiem zbyt dużo nowych możliwości - nazwijmy je czarnorynkowych. Możliwości, z których, jak szybko się okazało, zaczęli korzystać głównie przestępcy i gangsterzy. To parados, że wyjęcie spod prawa handlu alkoholem doprowadziło do niespotykanego do tej pory rozwoju przestępczości.

Sięgamy do „Historii Stanów Zjednoczonych”. 1607-2024” prof. Zbigniewa Lewickiego, z której wyłania się mroczny obraz początku lat 20. Weźmy charakterystyczny przykład niekonsekwencji ustawodawców: alkohol, zakazany w Stanach, nie był nielegalny w krajach sąsiadujących. Browary i gorzelnie natychmiast więc rozkwitły w Kanadzie, Meksyku i na Karaibach, ponieważ ich produkty były

spożywane przez masowo odwiedzających te kraje Amerykanów.

Znaczna część tej produkcji była nielegalnie przewożona do Stanów, szczególnie przez rzekę Detroit, która stanowi część granicy między USA a Kanadą. Sprzyjało to niekontrolowanej praktycznie fali przemytu kontrabandy. Chicago stało się rajem dla przemysłników, a wielu z najbardziej znanych chicagowskich gangsterów, w tym Al Capone i jego biznesowy rywal George Moran, zarabiali miliony na nielegalnej sprzedaży alkoholu. Podobnie Frank Costello, Albert Anastasia czy Vito Genovese.

Statystyka podaje, że pod koniec dekady tylko Al Capone kontrolował wszystkie 10 tys. barów w Chicago i rządził całym biznesem alkoholowym od Kanady po Florydę. Wiele innych przestępstw w Chicago, w tym kradzieże i morderstwa, miało bezpośredni związek z działalnością przestępczą związaną z prohibicją.

Przemysł mówi: „dość”

Innym aspektem, którego nie brali pod uwagę Volstead, Wheeler i szlachetnie nastawieni kongresmeni był cios w amerykański przemysł i rolnictwo. Ustawa prohibicyjna nakazywała nie tylko zamykanie gorzelni i browarów, ale także niszczenie urządzeń do produkcji oraz palenie receptur. Tylko nieliczne, największe zakłady piwowarskie podjęły próbę przetrwania prohibicji, przedstawiając się w tym czasie na produkcję napojów bezalkoholowych.

Niewielkie, lokalne lub rodzinne gorzelnie i browary, produkujące likiery, nalewki, wódki, burbony, brandy, whisky i piwa upadły bezpowrotnie. Także wiele gospodarstw rolnych dostarczających im surowiec. Oblicza się, że zakaz legalnej sprzedaży alkoholu w latach 1919-1933 spowodował, że skarb państwa stracił z tytułu podatków 7 mld dolarów, wówczas była to kwota astronomiczna. Do walki z bimbrownictwem i przemysłem władze powołały 1520 agentów federalnych, co stanowiło kroplę w morzu potrzeb. Al Capone, który zarabiał 10 mln dolarów rocznie, mógł ich korumpować na nieskończenie wiele sposobów.

Nie brak głosów, że Franklin Delano Roosevelt, 32. prezydent Stanów Zjednoczonych w latach 1932-1945, doszedł do władzy dzięki masowemu poparciu przemysłowców z lobbym przetwórczego. Jego hasła z kampanii o „interwencjonizmie państwowym na rzecz społeczeństwa” wielu odczytywało wprost jako zapowiedź końca prohibicji. Ale Roosevelt, „Nowy Ład” i koniec „Szlachetnego Eksperymentu” to dopiero rok 1933 r., kiedy świadomość, że obrócił się on wni-

wiecz, stała się jasna dla stanowiących prawo.

Prohibicja była dobra!

Trudno dziś znaleźć zdeklarowanego obrońcę 18. poprawki, co nie znaczy, że nie istnieją. Wejdźmy na stronę Salwowski.net i przyjrzyjmy się ich argumentacji. Autor tekstu z maja 2016 r. „Amerykańska prohibicja była skuteczna” dowodzi: „Po bliższym przyjrzeniu się jej skutkom, nie jawi się jako przykład zakazu, który skończył się całkowitym fiaskiem i porażką.

Po pierwsze bowiem: prohibicja funkcjonowała w wielu stanach bez większych problemów na długo przed wprowadzeniem jej na terenie całych USA (np. w Maine od 1852 r.).

Po drugie: w czasie obowiązywania prohibicji spadła ilość przyjęć w szpitalach spowodowanych nadużyciem alkoholu, a także liczba zgonów związanych z praktykowaniem pijactwa (patrz: Iwona Niewiadomska, Marta Sikorska-Głodowicz, »Alkohol. Uzależnienia. Fakty i mity«, Lublin 2004, s. 37).

Po trzecie: poziom spożycia alkoholu wyraźnie zmalał w czasie obowiązywania prohibicji i do stanu sprzed jej wprowadzenia wrócił dopiero w 1960 r., a więc prawie 30 lat po jej zniesieniu.

Po czwarte: niewykluczone, iż w perspektywie długofalowej prohibicja przyczyniła się do większej kultury picia wśród Amerykanów. W USA wszak bardzo ściśle jest przestrzegany zakaz sprzedaży alkoholu osobom poniżej 21. roku życia, jest tam też więcej abstynentów niż w winnych krajach, zaś pijaków jest mniej niż w Polsce, Wielkiej Brytanii czy Irlandii (nie wspominając już o Rosji czy Finlandii)”.

Koniec złudzeń

W 1932 r., dzięki coraz gorszym nastrojom społecznym i ogromnym poparciom dla ruchu antyprohibicyjnego Rooseveltowi udało się wygrać z Herbertem Hooverem, i to z bardzo dużą przewagą. W 1933 r. Kongres przyjął 21. poprawkę do Konstytucji Stanów Zjednoczonych, która uchylała „ustawę Volsteada”.

Do jej ratyfikacji doszło 5 grudnia tego samego roku. Stan Utah przeważająco szale, stając się 36. stanem, który był potrzebny do uzyskania potrzebnej większości. Prezydent Roosevelt, podpisując nowe prawo, wypowiedział słynne zdanie: „Myślę, że to dobra pora na piwo”. Niektórzy twierdzą, że swój sukces uczcił, pijąc swój ulubiony koktajl „dirty Martini”.

Ale w niektórych stanach prohibicja obowiązywała dalej, a stan Missisipi wycofał się z powszechnego zakazu sprzedaży alkoholu dopiero w 1966 r. Późno? Kansas nie pozwalało na sprzedaż alkoholu do spożycia na miejscu (np. na kieliszki) aż do 1987 r. ©

PROHIBICJA PO AMERYKAŃSKU: CZY MOŻNA USZCZĘŚLIWIAĆ LUDZI NA SIŁĘ?

17 stycznia 1920 roku na terenie Stanów Zjednoczonych wprowadzono uchwalony rok wcześniej „Szlachetny Eksperyment”, czyli prohibicję.

Mariusz Grabowski

Prohibicję wprowadzono na mocy 18. poprawki do Konstytucji Stanów Zjednoczonych. Jej pierwszy paragraf brzmiał: „Poczynając od roku po przyjęciu niniejszego artykułu, niniejszym zabrania się wytwarzania, sprzedaży i przewozu przeznaczonych do spożycia napojów wysokowych, jak również ich importu do i eksportu ze Stanów Zjednoczonych oraz jakiegokolwiek obszaru podległego ich władzy”.

„Dobroczynne skutki”

Okres „Szlachetnego Eksperymentu” trwał w USA 13 lat.

Jego zwolennicy uważali, że zakaz wprowadzi ład społeczny i równość szans dla kobiet, osób mieszkających na obszarach wiejskich i Afroamerykanów. Efekt był jednak wręcz odwrotny, a dokładnie prześledzenie historii prohibicji pokazuje, że dobre chęci nie zawsze przynoszą dobre skutki.

Chociaż początkowo prohibicja była popierana przez różne grupy społeczne i polityczne. Autor ustawy - kongresmen Andrew Volstead, republikanin z Minnesoty - mówił wręcz o „dobroczynnych skutkach dla Amerykanów”, a jeden z jej pomysłodawców - senator Morris Sheppard, demo-

krata z Teksasu - dobrodusnie żartował, że jest tyle szans na uchylenie 18. poprawki, jakie są szanse na to, że koliber doleci na Marsa z przywiązanym do ogona pomnikiem Washingtona”. Z kolei Wayne Wheeler z wpływowej protestanckiej Ligi Antysaloonowej (to jemu przypisuje się sam pomysł poprawki) głosił, że „Bóg wreszcie się uśmiechnął”.

Według oficjalnych statystyk, w latach 1920-1921 rzadziej aresztowano ludzi za wykroczenia po alkoholu, a sama konsumpcja spadła nawet o 50 procent. Szpitale psychiatryczne przyjmowały aż o 60 proc. mniej pacjentów, którzy

10 NAJPOPULARNIEJSZYCH STACJI

TELE PANORAMA

Program telewizyjny

DRAMAT OBYCZAJOWY SOBOTA TVP 1 21:25

Lęk

Fabula filmu koncentruje się na dwóch siostrach o skrajnie różnych osobowościach. Małgorzata (Magdalena Cielecka) to odnosząca sukcesy adwokat, która poświęciła wszystko dla kariery. Jest osobą zdecydowaną i doskonale zorganizowaną. Jej młodsza siostra Łucja (Marta Nieradkiewicz) stanowi jej całkowite przeciwieństwo – jest spontaniczna, poszukująca swojej drogi w życiu, ale także spełniona jako matka dwójki dzieci. Los sprawia, że muszą wyruszyć razem w najważniejszą podróż swojego życia. Punktem zwrotnym w fabule jest odkrycie, że Małgorzata jest nieuleczalnie chora. Celem ich wspólnej podróży jest renomowana klinika w Szwajcarii. Dla Małgorzaty ma to być ostatnia droga,

chce odejść na własnych warunkach. Łucja natomiast wierzy, że uda jej się przekonać siostrę do zmiany decyzji i podjęcia walki o życie. Ta podróż staje się dla nich czasem intensywnych rozmów, kłótni, ale także chwil bliskości i wzajemnego zrozumienia, których od dawna im brakowało.

KOMEDIA SENSACYJNA SOBOTA TVN 7 22:45

Równi goście

Przebojowa komedia o parze wyjątkowo niedobrych detektywów. W rolach głównych gwiazdorski tandem: Russell Crowe („Gladiator”) i Ryan Gosling („La La Land”), a partneruje im zjawiskowa Kim Basinger („Komórka”). Los Angeles, kolorowe lata 70 XX w. W wypadku ginie gwiazdka filmów pornograficznych. Jej matka nie wierzy w oficjalną wersję wypadków, zwłaszcza że – jak twierdzi – widziała córkę przed swoim domem. Kobieta wynajmuje prywatnego detektywa Hollanda Marcha (Ryan Gosling), by odnalazł dziewczynę. Wkrótce spotyka on na swojej drodze mięśniaka do wynajęcia, Jacksona Healy’ego (Russell Crowe). Wychodzi na jaw, że obaj otrzymali to samo zlecenie. Panowie nie pałają do

siebie sympatią, kiedy jednak stają się celem płatnych morderców, muszą połączyć siły. Sprawa okazuje się bardziej skomplikowana, niż którykolwiek z nich mógł przypuszczać. „Nice Guys. Równi goście” to niemal dwie godziny dobrego humoru ubrane go w fatalaszki lat 70. XX wieku.

FILM SF NIEDZIELA POLSAT 19:55

Czarna Wdowa

„Czarna Wdowa” to szpiegowski thriller od Marvel Studios. Tytułowa bohaterka, Natasza Romanow (Scarlett Johansson), musi zmierzyć się z dawną traumą, gdy złowroga organizacja znów wkracza w jej życie. Ścigana przez potężnych, bezwzględnych wrogów, Natasza próbuje uporać się z przeszłością szpiega i naprawić relacje z bliskimi, które musiała poświęcić jeszcze przed wstąpieniem do Avengers. W 1995 roku superżołnierz Aleksiej Szostakow (David Harbour) – rosyjski Kapitan Ameryka i Melina Vostokoff (Rachel Weisz) – doświadczona agentka rosyjskiego wywiadu, Czarna Wdowa, pracując jako tajni agenci, udając rodzinę w Ohio z Natalią Alianovną „Nataszą” Romanoff (Scarlett Johansson) i Yeleną Belową (Florence Pugh) jako ich córkami.

Na rozkaz niesławnej rosyjskiej organizacji KGB kradną informacje z amerykańskiej agencji rządowej do zwalczania terroryzmu T.A.R.C.Z.A. (w oryginale: S.H.I.E.L.D.) i uciekają na Kubę. Tutaj ich szef, generał Dreykov (Ray Winstone) zabiera Romanoff i Belovę do Programu „Czerwony Pokój”. Gdy Natasza ponownie pojawia się w 2016 roku, jest zbiegiem. Po dramatycznej akcji Natasza otrzymuje bezcenny dar. Czy dzięki niemu uratuje inne Wdowy?

FILM DOKUMENTALNY PONIEDZIAŁEK TVP 122:25

Co się kryje pod katedrą Notre-Dame?

Film dokumentalny o tym, jak podczas niedawnych prac remontowych prowadzonych po pożarze katedry Notre-Dame w Paryżu, pod kamienną podłogą odkryto dwa sarkofagi wraz z setkami fragmentów polichromowanych rzeźb.

PONIEDZIAŁEK 26 Stycznia

TVP 1

7.00 Msza święta na Jasnej Górze

7.30 Studio Raban

8.00 Serwis Info

8.25 Zaraz wracam (71)

9.05 Ranczo (68)

10.05 Komisarz Alex (81)

11.00 Ojciec Mateusz (56)

12.00 Serwis Info

12.10 Agrobiznes, Agropogoda

12.40 Magazyn rolniczy

12.55 Serengeti: Piekło – serial dok. W. Bryt.

14.00 Wichrowe wzgórze (345) – serial obyczaj. Turcja 2024

15.00 Serwis Info – magazyn

15.15 Reporterzy – magazyn

15.35 Gra słów. Krzyżówka

16.05 Dziedzictwo (815) – serial obyczaj. Turcja

17.00 Telexpress

17.30 Jaka to melodia?

18.10 Klan (4641) – telenowela

18.45 Akacyjowa 38 (794) – film dok. Polska 2025

19.30 19.30

19.55 Pytanie dnia

20.30 Teatr TV: Dzień listopadowy – spektakl Polska 2025

Reż. Jan Kidawa-Błoński, wyk. Bartosz Gelner, Olaf Lubaszenko, Julia Kijowska

21.35 Postscriptum – magazyn

22.05 Buntownicy z Placu Powstańców – film dok. Polska 2025

23.10 Balans bieli – magazyn

23.55 Ecentrycy, czyli po słoniecznej stronie ulicy – komedia Polska 2015

Reż. Janusz Majewski, wyk. Maciej Stuhr, Sonia Bohosiewicz, Natalia Rybicka

1.50 Wykrywacz kłamstw

TVP 2

5.25 M jak miłość (1679)

6.15 Rodzina (nie od) święta

6.50 Barwy szczęścia (3301)

7.30 Pytanie na śniadanie – magazyn

11.50 Okrasa łamie przepisy – magazyn

12.30 Koło fortuny – teleturniej

13.15 Panna młoda (5) – serial obyczaj. Turcja

14.05 Va banque – teleturniej

14.35 Na sygnale (827) – serial obyczaj. Polska 2025

15.05 La Promesa – pałac tajemnic (314) – telenowela

16.00 Koło fortuny – teleturniej

16.35 Familiada – teleturniej

17.20 Panna młoda (6) – serial obyczaj. Turcja

17.30 Jaka to melodia?

18.10 Klan (4641) – telenowela

18.45 Akacyjowa 38 (794) – film dok. Polska 2025

19.30 19.30

19.55 Pytanie dnia

20.30 Teatr TV: Dzień listopadowy – spektakl Polska 2025

Reż. Jan Kidawa-Błoński, wyk. Bartosz Gelner, Olaf Lubaszenko, Julia Kijowska

21.35 Postscriptum – magazyn

22.05 Buntownicy z Placu Powstańców – film dok. Polska 2025

23.10 Balans bieli – magazyn

23.55 Ecentrycy, czyli po słoniecznej stronie ulicy – komedia Polska 2015

Reż. Janusz Majewski, wyk. Maciej Stuhr, Sonia Bohosiewicz, Natalia Rybicka

1.50 Wykrywacz kłamstw

Polsat

5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy

6.00 Nowy dzień – magazyn

8.30 Malanowski i Partnerzy – serial fabularno-dokumentalny

9.30 Trudne sprawy – serial fabularno-dokumentalny Polska 2023

11.30 Gliniarze – serial fabularno-dokumentalny Polska 2025

14.40 Dlaczego ja? (1431) – serial fabularno-dokumentalny Polska

15.50 Wydarzenia

16.15 Pogoda

16.20 Interwencja – magazyn

16.30 Na ratunek 112 (911)

17.00 Gliniarze (1072) – serial Polska

18.50 Wydarzenia

19.15 Gość „Wydarzeń”

19.55 Drapacz chmur – thriller USA 2018

Reż. Rawson Marshall Thurber, wyk. Dwayne Johnson, Neve Campbell, Chin Han

22.10 Pukając do drzwi – horror USA/Japonia/Chiny 2023

Reż. M. Night Shyamalan, wyk. Dave Bautista, Jonathan Groff, Ben Aldridge

0.15 Korpus weteranów – thriller USA/W. Bryt./Niemcy 2006

Reż. Sheldon Lettich

2.45 Nasz nowy dom

3.55 Ewa gotuje

TVN

5.05 Nauka jazdy

5.40 Uwaga!

5.55 Ukryta prawda

6.50 Kuchenne rewolucje – reality show

7.45 Dzień Dobry TVN

11.25 Kuchenne rewolucje: Magnuszew – Stara Kuźnia – reality show

13.35 Kartoteka (11) – serial fabularno-dokumentalny Polska

14.40 Ukryta prawda (1603, 1604) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024

16.50 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Gusto Kuchnia i Wino”, Bydgoszcz

17.55 Detektywi (212)

19.00 Fakty

19.55 Uwaga! – magazyn

20.10 Doradca smaku

20.15 Na Wspólnej (4151) – serial Polska

20.55 Niebezpieczny – film sensacyjny USA 2021

Reż. David Hackl, wyk. Scott Eastwood, Mel Gibson, Tyrese Gibson

Były skazaniec stara się, z pomocą ekscentrycznego psychiatry, spokojnie spędzić zwolnienie warunkowe. Kiedy jednak ginie jego brat, wraz z tropiącym go agentem FBI wyrusza na poszukiwanie prawdy.

23.05 Tenet – film akcji USA/W. Bryt. 2020

Reż. Christopher Nolan, wyk. John David Washington, Robert Pattinson, Elizabeth Debicki

2.10 Refugium – horror Bułgaria/USA 2023

4.05 Co za tydzień – magazyn

4.40 Uwaga! – magazyn

TVN 7

6.40 Szkoła

8.40 Ukryta prawda

11.45 W-11 Wydział Śledczy

13.55 Detektywi

14.55 Zapukaj do moich drzwi (25)

16.00 Sąd rodzinny

17.00 Tajemnice miłości

18.00 Zagadki losu

19.00 Ukryta prawda

20.00 Ocean strachu II – thriller USA/Niemcy 2006, reż. Hans Horn, wyk. Susan May Pratt

22.00 Dar – thriller USA/Australia/Chiny 2015, reż. Joel Edgerton, wyk. Jason Bateman

0.15 Na rauszu – komediodramat Dania/Hol./Szwecja 2020, reż. Thomas Vinterberg, wyk. Mads Mikkelsen

2.45 Żyjąc z potworem

9.00 Przygody psa Cywila (2)

9.45 Spokój – dr. Polska 1980

11.20 Prawdziwa historia

12.20 Siostra

12.35 Parasolki – film anim.

12.55 Tamte lata, tamte dni

13.35 Mój przyjaciel Hachiko – dr. W. Bryt./USA 2009

15.20 Cwał – kom. Polska 1996

17.15 Przygody psa Cywila (3)

18.00 Tygodnik kulturalny

18.55 Oni wszyscy byli w Montreux

20.00 Goldeneye – film sens. W. Bryt./USA 1995

22.20 Pani Bovary – dramat Fr. 1991, reż. Claude Chabrol

0.50 Sen Sultany

TV 4

5.30 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy

6.00 Strażnik Teksasu (1, 2)

7.55 Bogaty dom – biedny dom

8.55 Policjantki i policjanci (278, 279)

10.55 Na ratunek 112

11.55 Trudne sprawy

14.55 Ktoś tu kłamie?

15.55 Łowcy skarbów. Kto da więcej

18.00 Policjantki i policjanci (1345, 1346)

20.00 Uroczysko (169, 170)

21.00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny (968) – serial krym. Polska

22.00 Sprawiedliwi. Trójmiasto (85) – serial krym. Polska

23.00 Nikita – film sens. Fr./Wł. 1990

1.30 Love Island. Wyspa miłości

12.20 Mistyczne serce Lasu Wiedeńskiego. Opactwo Heliigenkreuz

13.10 Meczennik za prawdę – bł. ks. Antoni Rewera

13.30 Msza święta

14.30 Centrum Ewangelizacji

16.10 Sanktuarium polskie

16.30 Porady bonifratrów

17.00 Świadkowie

17.30 Moja parafia

18.15 Rozmowy niedokończone

19.30 Poznajemy Polskę

19.45 Modlitwa z udziałem dzieci

20.00 Informacje

20.20 Różaniec

21.00 Apel Jasnoogórski

21.40 Polski punkt widzenia

22.00 Z wędką nad wodę...

TVP Kultura

9.00 Przygody psa Cywila (2)

9.45 Spokój – dr. Polska 1980

11.20 Prawdziwa historia

12.20 Siostra

12.35 Parasolki – film anim.

12.55 Tamte lata, tamte dni

13.35 Mój przyjaciel Hachiko – dr. W. Bryt./USA 2009

15.20 Cwał – kom. Polska 1996

17.15 Przygody psa Cywila (3)

18.00 Tygodnik kulturalny

18.55 Oni wszyscy byli w Montreux

20.00 Goldeneye – film sens. W. Bryt./USA 1995

22.20 Pani Bovary – dramat Fr. 1991, reż. Claude Chabrol

0.50 Sen Sultany

12.20 Mistyczne serce Lasu Wiedeńskiego. Opactwo Heliigenkreuz

13.10 Meczennik za prawdę – bł. ks. Antoni Rewera

13.30 Msza święta

14.30 Centrum Ewangelizacji

16.10 Sanktuarium polskie

16.30 Porady bonifratrów

17.00 Świadkowie

17.30 Moja parafia

18.15 Rozmowy niedokończone

19.30 Poznajemy Polskę

19.45 Modlitwa z udziałem dzieci

20.00 Informacje

20.20 Różaniec

21.00 Apel Jasnoogórski

21.40 Polski punkt widzenia

22.00 Z wędką nad wodę...

TVP Sport

8.15 Biatlon: PŚ w Nowym Mieście na Morawach

10.45 Hokej na lodzie: NHL: New York Islanders – Buffalo Sabres

12.50 Biatlon: PŚ mężczyzn w Nowym Mieście na Morawach

13.45 Biatlon: PŚ kobiet w Nowym Mieście na Morawach

14.45 Piłka wodna: ME mężczyzn w Belgardzie

16.15 Lekkoatletyka: Halowy mityng ORLEN Cup Łódź w Atlasie Arenie

18.35 Piłka nożna: Liga hiszpańska kobiet: FC Barcelona Femení – Atlético Madryt

20.40 Gol

22.05 Sportowy wieczór

22.45 Futsal: ME: Węgry – Polska

12.20 Mistyczne serce Lasu Wiedeńskiego. Opactwo Heliigenkreuz

13.10 Meczennik za prawdę – bł. ks. Antoni Rewera

13.30 Msza święta

14.30 Centrum Ewangelizacji

16.10 Sanktuarium polskie

16.30 Porady bonifratrów

17.00 Świadkowie

17.30 Moja parafia

18.15 Rozmowy niedokończone

19.30 Poznajemy Polskę

19.45 Modlitwa z udziałem dzieci

20.00 Informacje

20.20 Różaniec

21.00 Apel Jasnoogórski

21.40 Polski punkt widzenia

22.00 Z wędką nad wodę...

TV Puls

6.00 Nash Bridges (58, 59)

8.00 Kobra – oddział specjalny (14, 15)

10.00 Zbuntowany anioł (265, 266)

11.55 Wspaniałe stulecie (22, 23)

13.50 Lombard. Życie pod zastaw (431, 432)

15.50 Ranczo (68, 69)

18.00 Lombard. Życie pod zastaw (925, 926) – serial Polska

20.00 Cobra – film sens. USA/Izrael 1986

21.55 Po własnych śladach – film krym. USA/W. Bryt./Jap./Kan. 2018

23.50 Operacja: Zemsta – film W. Bryt. 2018

1.30 Lombard. Życie pod zastaw (921)

12.20 Mistyczne serce Lasu Wiedeńskiego. Opactwo Heliigenkreuz

13.10 Meczennik za prawdę – bł. ks. Antoni Rewera

13.30 Msza święta

14.30 Centrum Ewangelizacji

16.10 Sanktuarium polskie

16.30 Porady bonifratrów

17.00 Świadkowie

17.30 Moja parafia

18.15 Rozmowy niedokończone

19.30 Poznajemy Polskę

19.45 Modlitwa z udziałem dzieci

20.00 Informacje

20.20 Różaniec

21.00 Apel Jasnoogórski

21.40 Polski punkt widzenia

22.00 Z wędką nad wodę...

★★★★ koniecznie ★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

stacje dostępne w nazimniej telewizji cyfrowej

eprasa.pl 0869ee1cc2

WTOREK 27 Stycznia

D3T TVP 1 7.00 Msza święta na Jasnej Górze 7.30 Kościół z bliska 8.00 Serwis Info 8.20 Zaraz wracam (72) 9.00 Ranczo (69) 10.00 Komisarz Alex (82) 11.00 Ojciec Mateusz (57) 12.00 Serwis Info 12.10 Agrobiznes, Agropogoda 12.40 Magazyn rolni-czy 12.55 Świat tętniący życiem – film dokumentalny 14.00 Wichrowe wzgórze (346) – serial obyczaj. 15.00 Serwis Info – magazyn 15.15 Reporterzy – magazyn 15.35 Gra słów. Krzyżówka 16.05 Dziedzictwo (816) – serial obyczaj. Turcja 17.00 Telexpress 17.30 Jaka to melodia? 18.10 Klan (4642) – telenowela Polska 18.45 Akacyjowa 38 (795) – serial obyczaj. Hiszpania 19.30 19.55 Pytanie dnia 20.30 Zaraz wracam (73) Stan zdrowia Eligiusza gwałtownie się zmienia: guz stał się operacyjny, ale leki przestały działać. W domu Walczaków wybucha awantura o internetową aktywność Zosi. 21.10 Człowiek mafi *** – film sensacyjny USA 2015 Reż. Scott Mann, wyk. Robert De Niro, Jeffrey Dean Morgan, Morris Chestnut 22.45 Polska Stolica Kultury 2026 – Bielsko-Biała 23.35 Koko – komedia Fr. 1963 *** Reż. Jean Girault, wyk. Louis de Funès, Mireille Darc 1.10 Zakochani w Rzymie *** – kom. USA/Wł./Hiszp. 2012
--

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

(D3T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

ŚRODA 28 Stycznia

D3T TVP 1 6.15 Akacyjowa 38 (782) 7.00 Msza święta na Jasnej Górze 7.30 Rodzina (nie od) święta 8.00 Serwis Info 8.20 Zaraz wracam (73) 9.00 Ranczo (70) 10.00 Komisarz Alex (83) 11.00 Oj-ciec Mateusz (58) 12.00 Serwis Info 12.10 Agrobiznes, Agropogoda 12.40 Rok w ogrodzie extra 12.55 Nieposkro-mione Wielkie Jeziora 14.00 Wichrowe wzgórze (347) 15.00 Serwis Info – magazyn 15.15 Reporterzy – magazyn 15.35 Gra słów. Krzyżówka – teleturniej 16.05 Dziedzictwo (817) – serial obyczaj. Turcja 17.00 Telexpress 17.30 Jaka to melodia? 18.10 Klan (4643) – telenowela Polska 18.45 Akacyjowa 38 (796) – serial obyczaj. Hiszpania 19.30 19.55 Pytanie dnia 20.25 Zaraz wracam (74) Krystyna składa Walczakowi dwuznaczną propozycję. Obiecuje pokryć kosztowną operację wójta i poprzeć start sekretarza w wyborach, oczekując w zamian wpisania kopalni Filara do planu miej-scowego. 20.55 (L) Piłka nożna: Liga Mistrzów UEFA: 8. kolejka fazy ligowej 23.10 C.K. Dezertczy (2) – kome-**** dia Polska/Węgry 1985 Reż. Janusz Majewski, wyk. Marek Kondrat, Zoltán Bez-erédy, Wiktor Zborowski 0.25 Wykrywacz kłamstw

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

(D3T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

CZWARTEK 29 Stycznia

DVB-T TVP 1 7.00 Msza święta na Jasnej Górze 7.30 Dobre historie 8.00 Serwis Info 8.25 Zaraz wracam (74) 9.05 Ranczo (71) 10.05 Komisarz Alex (84) 11.00 Ojciec Mateusz (59) 12.00 Serwis Info 12.10 Agrobiznes, Agropogoda 12.40 To się oplaca 12.55 Nieposkromione Wielkie Jeziora: Wielkie zamarzanie 14.00 Wichrowe wzgórze (348) – serial obyczaj. 15.00 Serwis Info – magazyn 15.15 Reporterzy – magazyn 15.35 Gra słów. Krzyżówka 16.05 Dziedzictwo (818) 17.00 Telexpress 17.30 Jaka to melodia? 18.10 Klan (4644) – telenowela Polska 18.45 Akacyjowa 38 (797) – serial obyczaj. Hiszpania 19.30 19.30 19.55 Pytanie dnia 20.30 Zaraz wracam (75) Poranek w Polskim Polu zaczyna się od prób załagodzenia konfliktów. Michał przeprasza Renatę za wizytę u Ewy. W domu Walczaków wybucha kolejna awantura. 21.10 Ojciec Mateusz (435) Podczas 60. urodzin Aleksandra wybucha kłótnia o pożyczkę pod zastaw domu. Wkrótce jego żona Janina zostaje zamordowana. Głównym podejrzanym jest wdowiec, którego zmienne zeznania budzą wątpliwości. 22.10 Sprawa dla reportera 23.10 Zasada – film dokumentalny Polska 2022 0.50 Człowiek mafii – film sensacyjny USA 2015
--

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

(DVB-T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

PIĄTEK 30 Stycznia

DVB-T TVP 1 7.00 Msza święta na Jasnej Górze 7.30 Agape blisko Ciebie 8.00 Serwis Info 8.20 Okrasa łamie przepisy 9.00 Ranczo (72) 10.00 Komisarz Alex (85) 11.00 Ojciec Mateusz (60) – serial krym. 12.00 Serwis Info 12.10 Agrobiznes, Agropogoda 12.40 Magazyn rolniczy 12.55 Nieposkromione Wielkie Jeziora 14.00 Wichrowe wzgórze (349) 15.00 Serwis Info – magazyn 15.15 Reporterzy – magazyn 15.35 Gra słów. Krzyżówka 16.05 Dziedzictwo (819) – serial obyczaj. Turcja 2020 17.00 Telexpress 17.30 Jaka to melodia? 18.10 Klan (4645) – telenowela 18.45 Akacyjowa 38 (798) – serial obyczaj. 19.30 19.30 19.55 Pytanie dnia 20.30 Zaraz wracam (76) – serial obyczaj. Polska 21.10 Komisarz Alex (274) Dochodzi do zabójstwa pani prokurator. Sprawę interesuje się Konrad Szymala, szef prokuratury. Nie ma zaufania do zespołu Kozery. 22.10 Sekielski wieczorową porą – magazyn 23.15 Polowanie – thriller Polska 2023 Reż. Paweł Chmielewski, wyk. Michał Czernecki, Magdalena Walach, 1.20 Jesień w Nowym Jorku *** – komedia romantyczna USA/ Kanada 2022 2.55 Sekielski wieczorową porą – magazyn Polska

***** koniecznie **** zdecydowanie tak *** możesz ** nie musisz * zdecydowanie nie (L) na żywo

(DVB-T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

SOBOTA 31 Stycznia

TVP 1	DVB-T
7.00 Msza święta na Jasnej Górze 7.40 Rok w ogrodzie 8.05 Rok w ogrodzie extra 8.20 Pełnosprawni 8.55 Ranczo (73) 9.55 Komisarz Alex (86) 10.55 Ojciec Mateusz (61) 11.55 ★★★★★ Prawdziwe męstwo – western USA 1969, reż. Henry Hathaway , wyk. John Wayne, Glen Campbell 14.10 Nie bądź ślepy na ślepowrona	
15.05 Tajemnice kulturowych seriali 16.05 Dziedzictwo (820) – serial obyczaj. Turcja 17.00 Teleexpress 17.35 Żona dla Polaka: Toronto – reality show 18.40 Jaka to melodia? 19.30 19.30 19.55 Pytanie dnia 20.25 Krew z krwi (4) Carmen i Bronek organizują akcję odbicia Franka, rozstawiają ludzi wokół miejsca wymiany. W trakcie zamieszania udaje im się schwycać Pamelę, ale nagle pojawia się Helmut ze swoimi ludźmi. 21.25 Lęk – dramat obyczaj. Polska★★★★ Niemcy/Szwajc. 2023 Reż. Sławomir Fabicki, wyk. Magdalena Cielecka, Marta Nieradkiewicz, Sabine Ti-moteo 23.15 Kaznodzieja z karabinem ★★★ – film biograf. USA 2011 Reż. Marc Forster, wyk. Gerard Butler, Michelle Monaghan, Michael Shannon 1.30 Polowanie ★★★ – thriller Polska 2023 Reż. Paweł Chmielewski 3.40 Jaka to melodia?	

★★★★★ koniecznie ★★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

NIEDZIELA 1 Lutego

TVP 1	DVB-T
7.00 Msza święta w Krakowie Łą-giewnikach 8.00 Tydzień 8.45 Zmiennicy (7) 9.55 Ojciec Mateusz (435) 10.55 Komisarz Alex (274) 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.45 Pielgrzymi Nadziei 13.05 Serengeti – serial dok. W. Bryt. 2023 14.10 Dom (5) – serial obyczaj. Polska 1980	
16.05 Dziedzictwo (821) – serial obyczaj. Turcja 17.00 Teleexpress 17.35 U Pana Boga w Królowym Moście (7) – serial kom. Polska 18.40 Jaka to melodia? 19.30 19.30 19.55 Pytanie dnia 20.25 U Pana Boga w Królowym Moście (8) – serial komedio-wy Polska Bohaterska postawa mieszczańców Królowego Mostu skutecznie udaremnia zbrojną interwencję wojsk polskich. Po zażegnaniu kryzysu prowadzone śledztwo przynosi zaskakujący finał. 21.25 Żona dla Polaka: Toronto – reality show 22.25 Romans na godziny ★★★★★ – komedia romantyczna USA 2014 Reż. Victor Levin, wyk. Anton Yelchin, Bérénice Marlohe, Olivia Thirlby 0.10 Lęk – dramat obyczaj. Polska★★★★ Niemcy/Szwajcaria 2023 1.55 Prawdziwe męstwo ★★★★★ – western USA 1969 4.10 Jaka to melodia?	

★★★★★ koniecznie ★★★★★ zdecydowanie tak ★★★ możesz ★★ nie musisz ★ zdecydowanie nie (L) na żywo

Polsat	DVB-T
5.25 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy 6.00 Nowy dzień – magazyn 8.00 Halo tu Polsat – magazyn 11.00 Darek Stolarz – remont w 3 dni – program rozrywkowy 12.05 ★★★ Piotruś Królik – film przygodowy USA/Australia/W. Bryt. 2018, reż. Will Gluck 14.15 ★★★ Wspólna chata – komedia USA 2012, reż. Andy Fickman, wyk. Billy Crystal	
16.40 Duże Dzieci ★★★ – komedia USA 2010 Reż. Dennis Dugan, wyk. Adam Sandler, Kevin James, Chris Rock Marcus, Rob, Eric, Kurt i Lenny spotykają się po trzydziestu latach w rodzinnym mieście na pogrzebie szkolnego trenera koszykówki. W domu zmarłego z rozrewnieniem wspominają dawne czasy. 18.50 Wydarzenia 19.15 Prezydenci i premierzy – program publicystyczny 19.55 Neo-nówka. Żywtot Mariana – program rozrywkowy 23.00 21 Jump Street – komedia ★★★★★ sensacyjna USA 2012 Reż. Phil Lord, Christopher Miller, wyk. Jonah Hill, Chan-ning Tatum, Brie Larson Schmidt i Jenko, niedoś szkolni wrogowie, teraz nie-rozłączni policyjni agenci. Ich zadaniem jest rozbicie gangu narkotykowego w ich dawnej szkole. Wcielają się więc w role licealistów. 1.15 Inferno ★★★ – thriller USA/Węgry 2016 4.00 Świat według Kiepskich (524)	

TVN	DVB-T
5.15 Nauka jazdy 5.55 Uwaga! 6.10 Kuchenne rewolucje: Bar „Agata”, Gorzów Wielkopolski 7.10 Magda gotuje Internet – talk show Polska 2026 7.45 Dzień Dobry TVN 11.30 Na Wspólnej (4151-4154) – serial Polska 2026 13.25 Anatomia pięk-na – serial dok. Polska 2025 14.30 Kuchenne rewolucje: Turek – Piwnica Smaku – reality show	
15.40 Studio Pucharu Świata 16.00 (L) Skoki narciarskie: PS mężczyzn w Willingen: 1. konkurs indywidualny na skoczni HS 147 – 1. seria 17.00 Studio Pucharu Świata 17.10 (L) Skoki narciarskie: PS mężczyzn w Willingen: 1. konkurs indywidualny na skoczni HS 147 – 2. seria 18.00 Studio Pucharu Świata 18.25 Kobieta na krańcu świata: Japonia – tajemnica długo-wieczności 19.00 Fakty 19.45 Uwaga! – magazyn 20.00 Harry Potter i Czara Ognia ★★★★★ – film przygodowy USA/W. Bryt. 2005 Reż. Mike Newell, wyk. Daniel Radcliffe, Rupert Grint, Emma Watson, Robert Pattinson 23.25 Szogun (4) – serial hist. USA/Japonia 1.15 Refugium ★★ – horror Bułgaria/USA 2023 3.00 Szpital św. Anny (18) – se-rial obyczaj. Polska 2025 4.00 Uwaga! – magazyn 4.15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (16)	

TVN 7	DVB-T
6.50 Batwheels 7.05 ★★★ Mikołaj i spół-ka – komedia Fr/Belg. 2017 9.10 Ukryta prawda 13.10 Detektywi 14.05 Pogromcy chaosu 15.10 ★★★ Elf – komedia USA 2003 17.10 ★★★★★ Player One – film sf USA/Indie 2018, reż. Steven Spielberg, wyk. Tye Sheridan 20.00 ★★★★★ Star Trek – film sf USA/Niemcy 2009, reż. J.J. Abrams, wyk. Chris Pine 22.45 ★★★★★ Równi goście – komedia sens. USA 2016, reż. Shane Black, wyk. Russell Crowe 1.15 ★★ Odnajdę cię – film krym. Polska 2018 3.00 Żyjąc z potworem	
TVP Kultura	DVB-T
9.05 Gala jubileuszowa 200-lecia. Teatr Wielki – Opera Narodowa 10.10 Informa-cje kulturalne 10.40 Grufołak – film anim. 11.25 Van Gogh. Prawdziwa historia 13.15 ★★★★★ Miś – komedia Polska 1980 15.20 Pawilon Tańca w Warszawie 15.55 Sophia Loren. Portret gwiazdy 17.00 Tamte lata, tamte dni 17.40 Wspomnienia z Fran-cji 19.25 20 x 20 Lat TVP Kultura 20.00 ★★★★★ Ella i John – film przygod. Wt./Fr. 2017, reż. Paolo Virzi, wyk. Helen Mirren 22.00 Sting: Live At the Olympia Paris	
TVP Sport	DVB-T
7.40 Piłka ręczna: ME mężczyzn: pół-finały 11.15 Sylwetki olimpijskie 12.00 Magazyn skrótów LM UEFA 13.50 Mun-dial 2026: Legendy miejskie 14.35 (L) Skoki narciarskie: Puchar FIS mężczyzn w Szczyrku 17.00 Studio 17.25 (L) Piłka nożna: PKO BP Ekstraklasa: Widzew Łódź – Jagiellonia Białystok 20.10 (L) Lekko-atletyka: Mityng halowy Gorzów Jump Fe-stiwal 22.30 Sportowy wieczór 23.05 (L) Hokej na lodzie: NHL: Washington Capitals – Carolina Hurricanes	

(DVB-T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

Polsat	DVB-T
5.25 Telezakupy TV Okazje – pro-gram reklamowy 6.00 Nowy dzień – magazyn 8.00 Halo tu Polsat – magazyn 10.50 Jak ukraść księ-życ – film animowany USA/Francja 2010 12.55 ★★★ Zaginiony świat: Park Jurajski – film sensacyjny USA 1997, reż. Steven Spielberg, wyk. Jeff Goldblum, Julianne Moore, Pete Postlethwaite	
15.45 Więzień labiryntu: Lek na ★★★ śmierć – thriller USA 2018 Reż. Wes Ball, wyk. Dylan O'Brien, Kaya Scodelario, Ki Hong Lee Thomas i jego towarzysze wyruszają z najniebezpiecz-niejszą dotychczas misją. Chcąc ocalić przyjaciół, ekipa musi przedostać się do le-gendarnego Ostatniego Mia-sta, pełnego śmiercionośnych pułapek. 18.50 Wydarzenia 19.35 Państwo w państwie – program publicystyczny 19.55 Czarna Wdowa ★★★★★ – film sf USA 2021 Reż. Cate Shortland, wyk. Scarlett Johansson, Florence Pugh, David Harbour 22.50 Pukając do drzwi – horror ★★★ USA/Japonia/Chiny 2023 Reż. M. Night Shyamalan, wyk. Dave Bautista, Jonathan Groff, Ben Aldridge 1.00 Przyjaciele z kasą – kome-dia USA 2006 Reż. Nicole Holofcener 2.55 Świat według Kiepskich (525, 526)	

TVN	DVB-T
5.10 Nauka jazdy 5.35 Uwaga! 5.50 Ukryta prawda 6.45 Kuchenne rewo-lucje – reality show 7.45 Dzień Dobry TVN 11.25 Magda gotuje Internet – talk show Polska 2026 12.00 Co za tydzień – magazyn Polska 12.40 Będzie pięk-nie – serial dok. 13.50 ★★ Akademia policyjna IV: Patrol obywatelski – ko-media USA 1987, reż. Jim Drake, wyk. Steve Guttenberg	
15.40 Studio Pucharu Świata 16.00 (L) Skoki narciarskie: PS mężczyzn w Willingen: 2. konkurs indywidualny na skoczni HS 147 – 1. seria 17.05 Studio Pucharu Świata 17.15 (L) Skoki narciarskie: PS mężczyzn w Willingen: 2. konkurs indywidualny na skoczni HS 147 – 2. seria 18.00 Studio Pucharu Świata 18.25 Niezwykłe Stany Prokopa – serial dok. Polska 2024 19.00 Fakty 19.50 Władca Pierścieni: Drużyna Pierścienia – film fantasy USA/Nowa Zelandia 2001 Reż. Peter Jackson, wyk. Elijah Wood, Ian McKel-len, Liv Tyler Hobbit Frodo Baggins stawia czoła Władcy Ciemności Sau-ronowi, starając się nie dopu-szczyć, by magiczny pierścień dostał się w jego ręce. Wraz z przyjaciółmi wyrusza w pełną niebezpieczeństw podróż. 23.35 Śmiertelna wylizanka ★★★ – thriller USA 2002 Reż. Barbet Schroeder 2.05 Szpital św. Anny (20)	

TVN 7	DVB-T
7.00 Batwheels 7.45 Anatomia piękna 8.50 Legendy sowiego królestwa: Strażnicy Ga'Hoole – film anim. 2010 10.50 Ukryta prawda 13.50 Detektywi 15.50 Ekspres polarny – film anim. 2004 17.55 ★★★★★ Pa-jęczyna Charlotty – film fantasy USA/Niemcy 2006, reż. Gary Winick, wyk. Julia Roberts 20.00 ★★★★★ Tarzan: Legenda – film przygod. USA/Austria/Kan./W. Bryt. 2016, reż. David Yates, wyk. Alexander Skarsgård 22.25 ★★★★★ Szukając sprawiedliwości – film sens. USA 1991 0.20 ★★★★★ W starym, dobrym stylu – komedia krym. USA 2017	
TVP Kultura	DVB-T
9.00 Niepojęte 9.20 Misja: gościnność 10.00 Sophia Loren. Portret gwiazdy 11.00 Pan wzywał, Milordzie? (6) 12.05 Dobre strony 12.30 Wspomnienia z Francji 14.10 Kolekcja 14.55 ★★★★★ Dyktator – ko-mediocr. USA 1940 17.15 Studio Kultura – niedziela z... 18.05 Złota Płyta dla Mieczysława Fogga 18.40 Jest Warszawa 20.00 ★★★★★ Cały ten zgilek – musical USA 1979, reż. Bob Fosse 22.15 Kulturalni 23.05 Teatr TV: Teatroteka: Dzień dobry, wszyscy umrzemy – spektakl Polska 2016	
TVP Sport	DVB-T
10.40 (L) Skoki narciarskie: Puchar FIS mężczyzn w Szczyrku 12.55 (L) Jeź-dzieństwo: Perlage CAVALIADA Tour – Łódź: Konkurs Grand Prix 15.05 (L) Piłka ręcz-na: ME mężczyzn: Mecz o 3. miejsce w Herningu 17.15 Niezwykłe historie Bia-ło-Czerwonych 17.50 (L) Piłka ręczna: ME mężczyzn w Danii, Norwegii i Szwecji: Finał w Herningu 19.40 (L) Futsal: ME na Litwie i Łotwie oraz w Słowenii: 4. ćwierćfinał w Lublanie 21.35 (L) Trans-misja sportowa 22.50 Sportowy wieczór	

TV 4	DVB-T
5.30 Telezakupy TV Okazje 6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej – reality show 7.00 Galileo 9.05 #JesteśmyDlaDzieci 9.30 Gwiazdy kabaretu – program roz-rywkowy 9.50 Galileo – program popular-nonaukowy 12.50 ★★ Gruby i chudszy II: Rodzina Klumpów – komedia USA 2000, reż. Peter Segal, wyk. Eddie Murphy, Ja-net Jackson 15.00 Policjantki i policjanci (1341-1345) 20.00 Sprawiedliwi – wy-dział kryminalny (968-971) – serial krym. Polska 2025 0.00 Gwiazdy kabaretu 2.05 STOP Drogówka 3.15 Interwencja	
TV Trwam	DVB-T
12.20 Warto zauważyć... 12.50 Natura obiektywnie 13.30 Msza święta 14.45 Jak wygrać małżeństwo? 15.00 Dzielnia nie-wiasta 15.15 Mateczniki polskości 15.30 Wierzę w Boga 16.10 Powstanie Wielko-polskie 17.00 Serial z życia Jezusa 17.30 Przelamując bariery 18.15 Rozmowy nie-dokończone 19.30 Manna z nieba 19.45 Modlitwa z udziałem dzieci 20.00 Informa-cje 20.20 Różaniec 21.00 Apel Jasnogórski 21.40 Polski punkt widzenia 22.00 Warto być ojcem 22.15 Głos serca (118)	
TV Puls	DVB-T
5.00 Dyżur 6.00 Kobra – oddział specja-lny (15-16, 1) – serial sens. Niemcy 9.00 Taki jest świat 9.35 Wojciech Ceirowski. Boso – Karaiby 10.00 Lombard. Życie pod zastaw (431, 433, 435, 437, 439, 926-929, 931) – serial obyczaj. Polska 20.00 ★★★★★ Transporter 3 – film sens. Fr./USA/ Ukr./W. Bryt. 2008 22.05 ★★★★★ Ostatni ślad – thriller USA 2022 0.05 ★★ Bart-kowiak – film sens. Polska 2021 2.05 Taki jest świat – magazyn 2.55 Dyżur 4.00 Menu na miarę	

(DVB-T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

TV 4	DVB-T
5.30 Telezakupy TV Okazje – program reklamowy 6.00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 7.00 Wielkie tajemnice historii 8.50 Ewa gotuje 9.20 Galileo 11.30 ★★★★★ I kto to mówi? – komedia USA 1989 13.30 ★★★★★ Miłość do kwadratu – komedia Pol-ska 2021 15.40 ★★★★★ Jak posłubić mil-ionera? – komedia rom. Polska 2019, reż. Filip Zylber, wyk. Małgorzata Socha, Michał Malinowski 17.50 Uroczysko (205-208) – serial krym. Polska 20.00 Sprawiedliwi. Trójmiasto (85-88) 0.05 STOP Drogówka 1.05 Naziści na prochach. Hitler i blitzkrieg	
TV Trwam	DVB-T
11.00 Głos serca (118) 11.45 Solidarność – narodziny wolności 12.00 Anioł Pański z Ojcem Świętym 12.15 Papież Polak do rodaków 13.10 Ze Swojczan do wolności 14.00 Wyzta Stowarzyszenia Odra-Niemen na Litwie 15.00 Wieś to też Polska 16.10 Koncert życzeń 17.00 Natura et Homo 17.30 19.30 Moja katolicka rodzina 20.00 Informa-cje 20.20 Różaniec 21.00 Apel Jasnogórski 22.00 Mocni Jego mocą 22.45 Jak wygrać małżeństwo? 23.00 Jak my to widzimy...	
TV Puls	DVB-T
5.00 Dyżur 6.00 Taki jest świat 6.40 Ko-bra – oddział specjalny (2, 3) 8.40 Ranczo (73-77) 13.50 ★★★★★ Przepadkowy mąż – komedia USA/Irl. 2008 15.40 ★★★★★ Na pewno, być może – komedia rom. Fr./ Niemcy/W. Bryt./USA 2008 18.00 ★★★★★ Moje wielkie greckie wesele – kome-dia rom. USA/Kan. 2002 20.00 ★★ Na podłuchu – film sens. USA 2022 22.05 ★★★★★ Cobra – film sens. USA/Izrael 1986 23.55 ★★★★★ Sposób na świętego – ko-media sens. USA/Kan./W. Bryt. 2020	

(DVB-T) stacje dostępne w naziemnej telewizji cyfrowej

DAM PRACĘ TOKARCE I TOKARZOWI

Od kilku tygodni każde ogłoszenie o pracy musi być neutralne płciowo. W praktyce jest zabawnie, rekruterzy ćwiczą więc językowe wygibasy.

Małgorzata Oberlan

To standard XXI wieku czy „lewackie dyrdymały”? Neutralność płciowa w ogłoszeniach rekrutacyjnych to skutek implementacji przez Polskę kolejnej unijnej dyrektywy i nowelizacji Kodeksu pracy. Weszła w życie 24 grudnia 2025 roku.

Od Wigilii (co może i znamienne - pierwszy raz była dniem wolnym od pracy) w anonsie rekrutacyjnym nie wolno nikogo w przedbiegach zniechęcać do aplikacji z uwagi na płeć (czytaj: dyskryminować). Koniec z „paniami sprzątaczkami”, bo takie określanie wyklucza panów. Koniec z „sekretnymi medycznymi”, a może nawet „betoniarzami” (powinny być też „betoniarki”).

Jak sytuacja wygląda dziś w praktyce? Momentami naprawdę zabawnie, bo widać, jak rekruterzy gimnastykują się językowo. Problem bowiem w tym, że resort pracy przy okazji nowelizacji żadnych twardej wytycznych nie dał. Nie ma katalogu poprawnych i neutralnych płciowo nazw zawodów - są tylko ogólne wskazówki podane w ministerialnej interpretacji.

Nowe prawo w praktyce, czyli „sprzątacza” zatrudnię

13 stycznia, czyli trzy tygodnie od wejścia nowych przepisów w życie, przeglądaliśmy lokalne ogłoszenia rekrutacyjne na popularnym portalu OLX. Widać, kto zdążył przyswoić zasady, a kto jeszcze śpi.

„Sprzątacza/sprzątaczkę” - ogłasza w dziale „zatrudnię” globalny koncern, czyli Toruńskie Zakłady Materiałów Opatrunkowych. Tak brzmi tytuł ogłoszenia. W jego treści firma pisze, że „obecnie poszukuje odpowiedniej osoby na stanowisko sprzątacza (k/m)” - koncern wybrał więc z opresji całkiem nieźle.

„Osoba sprząająca i osoba do wydawania posiłków i sprzątania w szkole” - tak z kolei tytułuje poszukiwanego pracownika Toruńskie Towarzystwo Salezjańskie prowadzące szkołę. Dla jasności: szuka dwóch osób.

„Pracownika/Pracowniczkę ds. Utrzymania Czystości” pragnie natomiast zatrudnić spółka Media System (cytat wierny, wraz z wielkimi literami). Zapachniało poezją ogłoszeń rekrutacyjnych...

„Panów do sprzątania, koszenia i brygadzystę” - ogłasza z kolei (grzesząc!) lokalna firma oferująca pracę przy ul. Kociewskiej i Skłodowskiej-Curie w Toruniu. Dopiero dalej się reflektuje i już w treści anonsu mowa jest o tym, że „zatrudni pana lub panią”.

Sporo firm wybrało rozwiązanie opisowe. Ogłasza teraz po prostu, że „do sprzątania zatrudni”. Podobnie zresztą bywa z innymi pracami. „Do pracy w restauracji”, „Do spawania”, „Do obsługi kasy i lady chłodniczej” - takie bezpieczne nagłówki nosi teraz coraz więcej anonsów. Bezpiecznie, ale czasem językowo dość kulawo, a do tego nieprecyzyjnie dla kandydatów do pracy.

Zamieszanie w działach HR

W firmowych działach HR lekki popłoch i zamieszanie. Jedni mieli szkolenia przed nowelizacją przepisów, tym bardziej że objęły też np. jawność wynagrodzeń i inne kwestie. Inni puszczeni zostali kolejny raz na głęboką wodę. I pływają jak potrafią. Wertują słowniki (internetowe), pytają, co robić, AI (jakże zawodną czasami), podglądają innych. Wielu się wkurza „na te głupoty”, ale oficjalnie komentować nie chce.

- Trzeba zaznaczyć, że obecnie nie ma jednoznacznych wytycznych, jak dokładnie powinny brzmieć nazwy stanowisk w świetle nowych przepisów. W praktyce oznacza to, że pracodawcy muszą samodzielnie wypracować rozwiązania, które są zgodne z prawem i jednocześnie czytelne dla kandydatów - mówi Izabela Suchorzyńska, dyrektor działu marketingu w spółce Nova Trading.

To akurat bardzo duża spółka, znana nie tylko w kraju. Tutaj przygotowali się do zmian z wyprzedzeniem i oporów do komentowania tematu nie mają. - Nowe ogłoszenia o pracę przygotowujemy zgod-

nie z przepisami obowiązującymi od 24 grudnia 2025 roku, w tym z wymogiem neutralności płciowej właśnie. Dlatego stosujemy zapisy w formie „Pani/Pan”, np. „Pani/Pan spawacz-słusarz”, „Pani/Pan inżynier spawalnik”, „Pani/Pan technolog programista CNC” - dodaje Izabela Suchorzyńska.

NSZZ „Solidarność”: Są ważniejsze problemy. To lewackie dyrdymały

Zarząd toruńsko-włocławskiego oddziału NSZZ „Solidarność” suchej nitki na nowych przepisach nie zostawia. I to w oficjalnym komunikacie pt. „Głupia nowelizacja obowiązuje” i hasłem „Lewackie dyrdymały o płci i zawodzie”.

A co, jeżeli pracodawca będzie poszukiwał osobę o konkretnej płci, ponieważ facetów

JĘZYKOZNAWCY ZWRACALI UWAGĘ, ŻE BRAK JEDNOZNACZNEJ KLASYFIKACJI ZAWODÓW I WZORCÓW SPOWODUJE CHAOS, A W KONSEKWENCJI SPORY.

nie ma w zawodzie, lub - zyczajnie - nie powinni go pełnić ze względów np. kulturowych, obyczajowych, a nawet prawnych? A co z normami BHP? Np. dźwiganie ciężarów są różne dla płci i w magazynie może z tym być problem nie do przejścia - zwracają uwagę związkowcy.

W swoim komentarzu do zmiany przepisów piszą też o bezrefleksyjnym „przeklejaniu słów z unijnej regulacji”

oraz o tym, że w Polsce naprawdę rynek pracy ma poważniejsze problemy.

„Zamiast rozwiązywać prawdziwe kwestie rynku pracy, tworzy się kolejne absurd, niejasności interpretacyjne i ryzyko kar dla pracodawców. Wszystko po to, by spełnić ideologiczne postulaty, które nie mają solidnego oparcia w logice obowiązującego systemu. Obowiązek »neutralizowania« języka to sztuczny konstrukt ode-

rwany od praktyki i zdrowego rozsądku, będący wyłącznie projektem lewackich środowisk” - podsumowuje regionalny zarząd Solidarności.

Pani Iwona biura sprząta. - Facetów u nas brak

A co o nowych przepisach myśli lud pracujący miast i wsi? Czy w ogóle o nich myśli? Błędnie zakładam, że nie, i ma je raczej w nosie. Zaskakuje mnie na przykład pani Iwona, kolejna już rok sprząająca firmowe biura i urzędowe pokoje. Gdy tylko zagajam, okazuje się, że żadnych wstępów objaśniających sytuację nie potrzeba.

- Aaaa, wiem, o co chodzi. Nie wolno już w ogłoszeniach pracy dyskryminować ze względu na płeć - mówi od razu trzydziestolatka, wyłączając maszynę sprząającą. - Co ja o tym sądzę? Słusznie! No bo z jednej strony, jak tutaj już kolejny rok pracuję, to sprząają same kobiety. Facetów do tej roboty u nas brak. Z drugiej strony jednak mój mąż mechanik zna kobiety mechaników. To wyjątki w tym męskim fachu, ale są. I to pokazuje, że nie powinno się jednak z góry nikogo wykluczać przy rekrutacji.

Dalej sobie z panią Iwoną już tylko śmieszkujemy nieco z „panów sprząających biura” i ich zapewne przemownej chęci podejmowania się takiej pracy oraz niekwestionowanych umiejętności. Szczegółów nie zdradzimy, tak na wszelki wypadek. Czort wie, czy jeszcze tak niepoprawnie śmieszkować można...

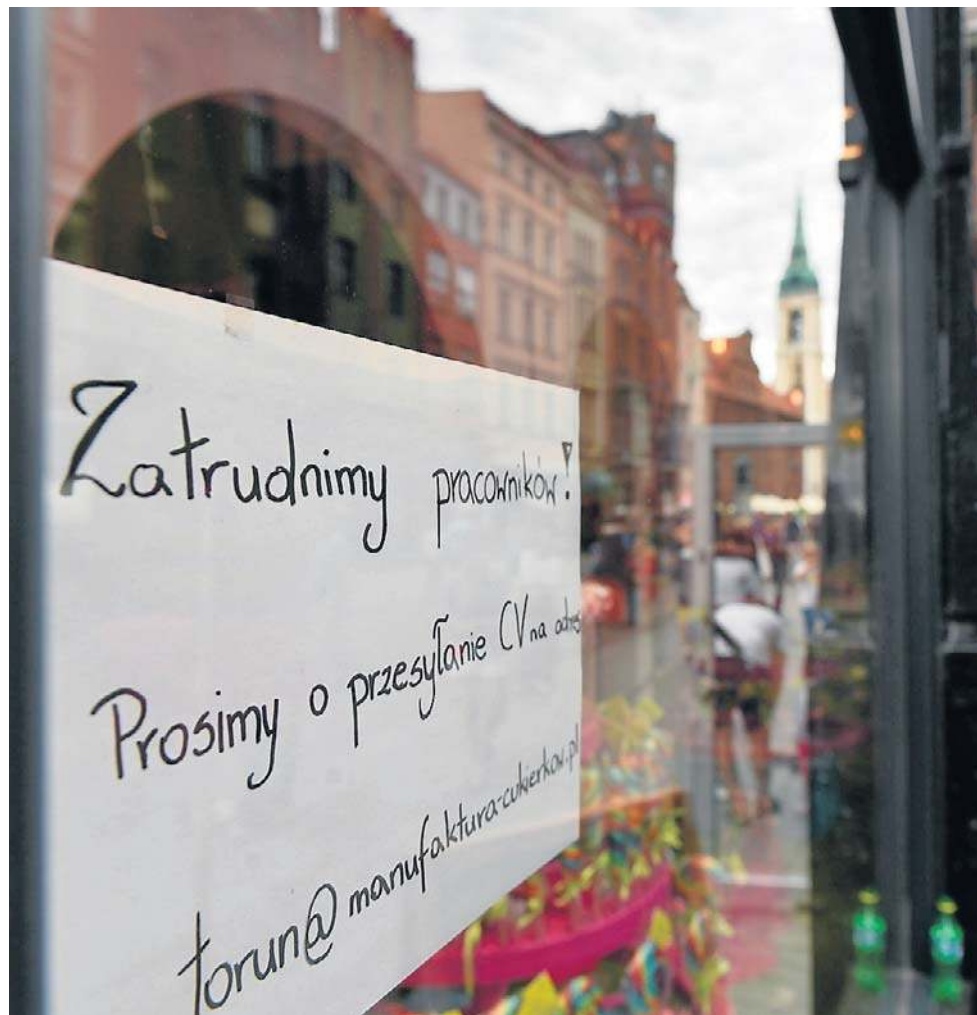
Inspekcja pracy karać nie będzie, a w czerwcu kolejne zmiany!

Co grozi rekrutującym za naruszenie neutralności płciowej w ogłoszeniach? Na razie drzeć przed mandatami czy grzywnami nie muszą.

Jak wyjaśniał główny inspektor pracy Marcin Stanecki, Państwowa Inspekcja Pracy nie ma prawa nakładać kar za takie „niepoprawne” ogłoszenia. Nie oznacza to jednak, że pracodawca publikujący dyskryminujące treści nie musi liczyć się z jakąkolwiek odpowiedzialnością za takie ogłoszenia.

Kandydatka bądź kandydat aplikujący na wolne stanowisko pracy, którzy poczuć się nierówno traktowani treścią ogłoszenia o pracę lub dyskryminowani w trakcie naboru (rekrutacji), mogą złożyć pozew o odszkodowanie. Sąd pracy może przyznać takiej osobie rekompensatę w kwocie nie niższej niż minimalne wynagrodzenie za pracę, które w tym roku wynosi już 4806 zł brutto.

Jeśli natomiast ktoś zgłosi PIP naruszające również płci ogłoszenie o pracę, wówczas inspektor je zbada i w razie stwierdzenia nieprawidłowości może wezwać pracodawcę do zmiany anonsu (to tzw. niewiążące wystąpienie) albo nawet wydać po-tem takie polecenie.©©

Takie ogłoszenia (oferta nieaktualna!) to wytrych - poszukiwanie pracowników jest dosyć neutralne płciowo. Jednak może powinny być też „pracowniczi”?

FOT. GRZEGORZ OLKOWSKI

Przemarzłeś? Oto skuteczne sposoby na szybkie ogrzanie wychłodzonego organizmu

Anna Rokicka-Żuk
annarokicka-zuk@polskapress.pl

Zima w tym roku pokazuje swoje mroźne i śnieżne oblicze! Temperaturowe poniżej zera mogą poważnie zaszkodzić zdrowiu. Nagłe ochłodzenie to nie tylko dyskomfort - mróz może prowadzić do odmrożeń, hipotermii i innych groźnych skutków.

Odwykliśmy od mroźnych i śnieżnych zim, a spadek temperatury poniżej zera dla wielu osób jest szokiem. Stosunkowo łagodne zimy sprawiły, że nie pamiętamy już, jak to jest, kiedy termometr wskazuje -15 st. Celsjusza. Tak niskie temperatury nie pozostają obojętne dla naszego organizmu - mogą być nie tylko uciążliwe, ale wręcz groźne dla zdrowia i życia.

Objawy przemarznięcia to nie tylko uczucie zimna

Gdy organizm nie może ogrzać całego ciała, z czasem zmniejsza dopływ krwi do najbardziej oddalonych części, a także skóry, kierując więcej w stronę korpusu. Ręce, nogi robią się z tego powodu chłodne i łatwiej ulegają odmrożeniom. Gdy to nie wystarcza, ciało zaczyna się trząść, co pozwala generować niewielkie ilości ciepła. Najbardziej intensywne dreszcze pojawiają się przy temperaturze, w której rozwija się hipotermia, czyli wychłodzenie organizmu.

Objawy przemarznięcia świadczą o hipotermii to właśnie trzęsienie się, zmęczenie, dezorientacja, utrata koordynacji. Gdy natomiast ustają, a po-

Przemarzniętych dłoni i stóp nie należy w żadnym przypadku wkładać do gorącej wody.

jawia się niebieskawa skóra, a tym bardziej rozszerzone źrenice, spowolniony puls i oddychanie, świadczy to o głębszej hipotermii i zagrożeniu życia.

Skutki działania mrozu, nazywane stresem związanym z zimnem (cold stress), mogą prowadzić także do uszkodzeń skóry, jakimi są łagodne odmrożyny i odmrożenia. Największe spustoszenie sieje ujemna temperatura w połączeniu z wysoką wilgotnością, np. w przypadku przemoczenia butów, rękawiczek, ubrań. Utrata ciepła i ryzyko powikłań są wtedy największe, dlatego zimą należy jak ognia wystrzegać się kontaktu z wodą.

Jak się rozgrzać po przemarznięciu?

W przypadku przemarznięcia w pierwszej kolejności należy zapobiec dalszej utracie ciepła i pomóc ciału się rozgrzać. Mokre ubrania powinny być zmienione na suche. By poprawić krążenie krwi i wytworzyć nieco ciepła, można też poruszać ramionami jak wiatrak. Należy jednak unikać intensywnej aktywności, ponieważ pocenie zwiększy utratę ciepła z organizmu.

Rozgrzanie się przyspiesz picciem ciepłych napojów, które powinny być wolne od kofeiny i alkoholu. Może to być ciepła słaba herbata albo woda, do której można dodać cytrynę. Korzystne może okazać się zjedzenie cukierka, które daje szybki zastrzyk energii.

Wiele osób po powrocie z mrozu w pierwszej kolejności myśli o gorącej kąpieli. Ocieplać się trzeba jednak stopniowo i nie za szybko. Absolutnie za-

kazane jest kontakt skóry z gorącą wodą. Zbyt ciepła kąpiel albo prysznic mogą doprowadzić do zaskórniaków.

Co na przemarznięte ręce? Jak rozgrzać dłonie i stopy?

Przemarznięte dłonie czy nogi to nie tylko dyskomfort - mogą zwiastować poważne problemy zdrowotne, takie jak odmrożenia czy hipotermię. Szczególną ostrożność należy zachować w przypadku przemarzniętych dłoni i stóp lub ich palców. Włożenie rąk pod ciepłą wodę to nie jest dobry pomysł. Zbyt wysoka temperatura wody może spowodować ból i doprowadzić do uszkodzeń skóry, jak i tkanek, np. naczyń krwionośnych i nerwów.

Aby rozgrzać dłonie, nigdy nie wkładaj ich do gorącej ani nawet ciepłej wody. Zaczynaj od chłodnej wody, by dojść do letniej. Możesz też ocieplić je, wkładając w pomieszczeniu rękawiczki lub owijając dłonie wełnianym szalikiem.

Części ciała łatwo ulegające odmrożeniom, a więc także nos, uszy i skóra twarzy, również należy rozgrzewać stopniowo. Aby jednak uniknąć dalszych uszkodzeń skóry, nigdy nie pocieraj ich ani nie masuj. Pod żadnym pozorem nie stosuj też nacierania śniegiem.

Jeśli możliwe jest odmrożenie, np. już na dworze pojawiło się zaczerwienienie skóry, a tym bardziej zmiana koloru skóry na białą lub żółtą, utrata czucia, rąk czy stóp nie należy rozgrzewać, tylko zabezpieczyć do czasu udzielenia pomocy lekarskiej.

Co pić, żeby rozgrzać organizm od środka?

Na czele napojów, po które sięgamy, gdy zamarzniemy i jest nam zimno, jest oczywiście gorąca herbata. Pijemy ją w wersji klasycznej lub zimowej, z dodatkiem korzennych przypraw, imbiru i cytrusów. Tak doprawiona skutecznie pomaga podnieść temperaturę wychłodzonego ciała i może pomóc w zapobiegnięciu przeziębieniu.

Zimą należy także unikać picia zimnych napojów - z lodówki czy podawanych z kostkami lodu, ponieważ w naszych gardłach dochodzi wtedy do obkurczenia naczyń krwionośnych. Sprawia to, że zmniejsza się przepływ krwi, a tym samym spada liczba komórek odpornościowych obecnych w danym obszarze. Otwiera to wirusom i bakteriom drogę do ataku.

Jaka powinna być temperatura w domu?

Nie tylko temperatura na zewnątrz wpływa na nasze zdrowie. Ważne jest także utrzymywanie odpowiedniej temperatury w domu zimą, aby nie narażać organizmu na zbyt duże jej wahania, ale też nie wychładzać pomieszczeń za bardzo. Zbyt wysoka temperatura w domu naraża organizm na przegrzanie, co sprzyja przeziębieniu i odmrożeniom po wyjściu na mróz. Natomiast stałe przebywanie w zbyt niskiej temperaturze może prowadzić do zbyt szybkiego wychłodzenia i skutkować podobnymi konsekwencjami, co przebywanie na mrozie.©©

Wypróbuj łatwy przepis na syrop z marchewki według sprawdzonej receptury naszych babć. Naprawdę pomaga!

Domowy sposób na kaszel dobry dla dzieci oraz dorosłych. Prosty do zrobienia i zdrowy

Marta Siesicka-Osiak
redakcja@stronazdrowia.pl

mogą pracę układu odpornościowego.

Podstawowym składnikiem tego syropu jest marchewka - to słodkie warzywo wspiera walkę z przeziębieniem i mokrą kaszlem, pomagając usunąć nadmiar wydzieliny z dróg oddechowych.

Przepis na syrop z marchewki z dodatkiem miodu i cytryny bez gotowania

Już nasze babcie doceniały zdrowotne działanie marchewki, sięgając po nią, aby ułatwić odkrztuszanie. Ze względu na naturalne pochodzenie i przyjemny smak, syrop z marchewki jest szczególnie polecany dla małych dzieci.

Składniki

- 1 marchewka,
- sok z połówki cytryny,
- 2 łyżki cukru,
- 1 łyżka płynnego miodu.

Przygotowanie

- Obierz, a następnie zetrzyj marchewkę.
- Umieść warzywo w głębokim naczyniu i zasymp cukrem.
- Polej marchewkę sokiem z połówki cytryny i łyżką miodu.
- Odstaw naczynie na kilka minut. Marchewka zacznie puszczać naturalny sok.
- Zlej powstały syrop, który jest od razu gotowy do spożycia.

Zaleca się przyjmowanie dwóch łyżek syropu dziennie. Szczególną ostrożnością powinno wykazać się przy podawaniu syropu osobom z cukrzycą, uczulonym na którykolwiek składnik i małym dzieciom, które nie mają w pełni rozszerzonej diety.©©

WARTO WIEDZIEĆ

Mróz? Nie pij alkoholu!

Zimą to czas, kiedy powinniśmy być szczególnie ostrożni, pijąc alkohol. Picie go na mrozie może prowadzić do wielu poważnych konsekwencji. Po pierwsze daje złudne wrażenie, że jest nam po nim cieplej, choć faktycznie prowadzi do utraty ciepła i obniżenia całkowitej temperatury ciała. Ponadto może wpłynąć na prawidłową ocenę sytuacji, co może prowadzić do hipotermii z powodu zbyt lekkiego ubioru czy zbyt długiego przebywania na mrozie.

